

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**

Islamistický terorismus jako globální hrozba 21. století

Islamist Terrorism as a Global Threat of the 21st Century

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Civilní a nouzové plánování

Vedoucí práce: JUDr. PhDr. Zdeněk Ondráček, Ph.D.

Bc. Karim Louni, DiS.

Kladno, květen 2017

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Karim Louni, DiS.**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Islamistický terorismus jako globální hrozba 21. století**
Téma anglicky: Islamist Terrorism as a Global Threat of the 21st Century

Zásady pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude zhodnocení současné hrozby Islamistického terorismu ve světě a možných příčin zvyšujícího se náboženského a ideologického násilí vůči **civilnímu** obyvatelstvu. Diplomová práce bude rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou. V teoretické části bude provedena komparace odborné literatury, odborných článků i obecných zdrojů. Z výsledků komparace bude pomocí indukce stanovena obecná hypotéza nabízející vysvětlení této problematiky.

V praktické části bude pomocí analýzy zhodnocen současný stav problematiky a možných náboženských konfliktů s teroristickými útoky. Dále bude provedeno dotazníkové šetření mezi širokou veřejností na dané téma - minimální počet respondentů bude alespoň 100. V rámci diplomové práce bude proveden řízený rozhovor na zvolené téma s muslimem praktikujícím islám a žijícím dlouhodobě v ČR.

Samotným výstupem z diplomové práce bude doporučení ke zvýšení efektivity informovanosti civilního obyvatelstva o islámu a predikce možností útoků islamistických teroristů na území ČR.

Seznam odborné literatury:

- [1] MULLER, Zdeněk, *Islám a islamismus: dilema náboženství a politiky*, ed. 1., Praha: Academia, 2010, 256 s., ISBN 978-80-200-1818-2
- [2] MAREŠ, Miroslav, *Terorismus v ČR*, ed. 1., Brno: Centrum strategických studií, 2005, 476 s., ISBN 80-903333-8-9
- [3] JUERGENSMEYER, Mark, *Teror v myslí boží: vzestup náboženského násilí*, ed. 1., Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007, 382 s., ISBN 978-80-7325-109-3
- [4] ČEJKA, Marek, *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*, ed. 1., Brno: Barrister & Principal, 2007, ISBN 978-80-87029-19-0

Vedoucí: JUDr. PhDr. Zdeněk Ondráček, Ph.D.

Zadání platné do: 20.08.2018

vedoucí katedry / pracoviště

děkan

V Kladně dne 12.12.2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Islamistický terorismus jako globální hrozba 21. století vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 15.05.2017

.....
Bc. Karim Louni, DiS.

Poděkování

Touto cestou bych rád srdečně poděkoval mému vedoucímu práce panu JUDr. PhDr. Zdeňku Ondráčkovi, Ph.D., za připomínky, cenné rady a také vstřícnost, kterou mi poskytnul při zpracování této diplomové práce.

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá dnes aktuálním tématem hrozby islamistického terorismu ve světě, ale i v České republice, možných příčin zvyšujícího se násilí vůči civilnímu obyvatelstvu v souvislosti s náboženstvím a ideologií. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část práce si klade za cíl osvětlení základních pojmů souvisejících s tématem práce. Je stručně vysvětlen samotný pojem Islám, využity jsou doslovné citace z Koránu k náhledu na jejich „kaučukové ohýbání“ ve prospěch různých ideologií. Osvětlena je také odlišnost mezi sunnitskými a šíitskými muslimy, neboť jsem přesvědčen o tom, že pochopení rozdílných náhledů těchto dvou větví islámu je podstatné k pochopení dané problematiky. K ucelenému pohledu na věc nemůže chybět vysvětlení pojmu terorismus s exkurzem do jeho možného historického vzniku a vývoje.

V praktické části práce je proveden průzkum ke zhodnocení současného stavu problematiky islamistického terorismu a možných teroristických útoků a náboženských konfliktů ve světě. Průzkum byl proveden pomocí dotazníkového šetření mezi širokou veřejností, za účelem zjištění názoru občanů ČR na danou problematiku a dle výsledků průzkumu vytyčení možného doporučení ke zvýšení efektivity informovanosti civilního obyvatelstva o islámu, resp. islamistického terorismu a jeho hrozby v České republice. Dále je v práci využita metoda řízeného rozhovoru s muslimem žijícím dlouhodobě v České republice k tomu, jak on vnímá život v převážně ateisticko – křesťanské zemi, zda se stal obětí ataku z hlediska vyznání. Jako další řízený rozhovor, který je v práci použit, je s příslušníkem Policie České republiky, který byl dvakrát vyslán k plnění úkolů v rámci migrační krize na zahraniční misi a podílel se na registraci imigrantů v Řecku. Cílem tohoto rozhovoru je určení možnosti, zda v rámci ohromné migrace obyvatelstva mohli příslušníci nejen české policie odhalit možnou hrozbu teroristy mezi imigranty, jaké k tomu byly nastaveny bezpečnostní opatření atd.

Klíčová slova

Terorismus; bezpečnost; islám; islamismus; džihád; náboženství.

Abstract

This thesis deals with the topical subject of the threat of Islamic terrorism across the world as well as in the Czech Republic, and the possible causes for the growing violence against civilians in relation to religion and ideology. The document is divided into a theoretical section and a practical section.

The theoretical section of the document aims to clarify the basic terminology related to the subject matter of the thesis. The subject of Islam itself is defined briefly, using literal quotations from the Koran in order to contextualise their "bending" in favour of various ideologies. The differences between Sunni and Shiite Muslims is also clarified, because I am convinced that understanding the different views of these two branches of Islam is fundamental in understanding the given issue. Lastly, in order to have a comprehensive view of the issue, it is important to explain the concept of terrorism with a digression to its possible historical origins and development.

A survey was conducted for the practical section of the document, evaluating the current state of the issue of Islamic terrorism and possible terrorist attacks and religious conflicts in the world. The survey utilised a questionnaire posed to the general public, in order to determine the opinions of citizens of the Czech Republic about the issue at hand, and, according to survey results, to mark out possible recommendations for increasing the effectiveness of the awareness of the civilian public about Islam or rather Islamic terrorism and its threats in the Czech Republic. The thesis then goes on to utilise structured interview methods with a Muslim living long-term in the Czech Republic about how he perceives life in a primarily atheist/Christian country, and whether he has been the victim of attacks due to his faith. Another structured interview was also conducted with a member of the Police of the Czech Republic, who was sent on two foreign missions to perform tasks related to the migrant crisis, and participated in immigrant registration in Greece. The goal of this interview was to determine whether members of the Czech police and others could uncover possible terrorist threats among migrants during mass population migration, what kinds of safety precautions were established, etc.

Keywords

Terrorism; safety; Islam; Islamism; jihad; religion.

Obsah

1	Úvod	9
2	Současný stav	12
2.1	Islám.....	12
2.1.1	Vznik a historie islámu.....	12
2.1.2	Sunité vs. Šíité	14
2.1.3	Svatá válka – Džihád	15
2.2	Radikální formy islámu.....	18
2.2.1	Džihádismus	18
2.2.2	Salafismus.....	19
2.2.3	Wahhábismus.....	19
2.2.4	Islamismus	20
2.2.5	Islámský fundamentalismus	21
2.3	Terorismus	22
2.3.1	Principy terorismu	23
2.3.2	Terorismus a náboženství	25
2.4	Legislativní rámec boje s terorismem	26
2.4.1	Právní nástroje OSN pro boj s terorismem.....	26
2.4.2	Právní nástroje EU pro boj s terorismem	28
2.4.3	Strategie ČR pro boj s terorismem	30
2.5	Zhodnocení současného stavu.....	31
3	Cíl práce a hypotézy	32
3.1	Cíl práce	32
3.2	Stanovené hypotézy	33
4	Metodika.....	34
4.1	Popis výzkumného šetření.....	34
4.2	Popis výzkumného nástroje.....	35

5	Výsledky výzkumu	36
5.1	Základní informace průzkumu – dotazník	36
5.2	Vyhodnocení údajů z dotazníků	36
5.3	Grafický přehled.....	44
5.4	Rozhovor s muslimem.....	52
5.5	Rozhovor s policistou.....	57
5.6	Vyhodnocení cílů práce	62
5.7	Vyhodnocení hypotéz	63
6	Diskuze	64
7	Závěr.....	72
8	Seznam použité literatury	74
9	Seznam použitých obrázků.....	77

1 ÚVOD

Dnešní Evropa se mění, stává se z ní nebezpečné místo. To je takový obecně rozšířený názor mnoha Evropanů. Islám či muslim jsou slova, která na mnohé obyvatele starého kontinentu působí jako rudý hadr na býka v aréně. Současná politická, sociální a hospodářská situace v mnoha arabských a afrických zemích, zejména těch sužovaných válkami, s sebou přinesla to, co Evropa zažívala před mnoha staletími – velkou migraci obyvatelstva. Mnozí nově příchozí do Evropy ji vnímají jako rajský ostrov, kde budou vítáni, kde jim bude poskytnuto bezpečí, práce, naděje. Realita však bývá mnohdy jiná. Většina z těchto migrantů je muslimského vyznání a hlásí se k Islámu. Od září 2001 má nejen Evropa, ale celý svět, na paměti, že to byly právě osoby spojené s islámem, které rozpoutaly svými atakami mnohé války, což přineslo nejvíce utrpení těm nejobyčejnějším lidem, a kteří teď hledají spásu útekem. Mnohdy jde o celé rodiny, které nemají ničeho, ani prostředky k obživě, ani není možné zjistit, jakého jsou původu, odkud přesně přicházejí atd. To s sebou samozřejmě nese nebezpečí infiltrace „bojovníků“ různých teroristických a extremistických organizací nejen do Evropy, kteří zde jako „spící agenti“ mohou čekat na pokyny z vyšších míst a postupně připravovat živnou půdu pro různé např. bombové útoky či jiné násilí, jehož cílem je samozřejmě nejen prolévat krev nevinných obětí, ale v první řadě vyvolat strach obyvatel toho kterého města či té které země.

Již v úvodu této diplomové práce nemohu nezmínit práci Samuela Huntingtona, který „pro futuro“, tedy do budoucna, předvídal, že 21. století se stane dějištěm střetu, srážek a bojů mezi civilizacemi, přičemž největší nebezpečí představuje konflikt mezi civilizací západní a islámskou. Tato dnes stále více připomínaná teorie vyvolala protichůdné, ba mnohdy ostré reakce ze strany jak odborné, tak i laické veřejnosti, ale i z politických kruhů. Dosud diskuse neutichla, ovšem dnes Huntingtonovi dávají zapravdu i mnozí z jeho dřívějších odpůrců. Huntington pouze neanalyzuje a nepopisuje budoucí směr vývoje, nýbrž zároveň vyzývá k utváření budoucnosti. Na závěr své obecné analýzy geopolitické situace doporučuje Západu přehodnotit svou zahraniční politiku, prohloubit jednotu západní, tedy euroamerické civilizace, rozšířit součinnost s Ruskem, Japonskem a Indií, jakož i jihoamerickými státy, z nichž by se měli stát spolehliví spojenci, a učinit nezbytné kroky k omezení vojenské expanze státu muslimské a čínské civilizace.

Osobně se domnívám, že současný muslimský svět prožívá to, co Evropa ve středověku a zejména v 16. - 17. století, náboženské války protestantů a katolíků, migraci obyvatelstva. Když bojovali protestanté proti katolíkům, padlo mnoho životů, mnoho lidí trpělo, místa, kudy táhla vojska, byla devastována. S duchovní rovinou to často nemělo nic společného, byly to také mocenské zápasy, stejně jako dnes. Naštěstí vývoj v našem civilizačním okruhu, jak se dnes o tom mluví, nakonec vedl k demokracii. Snad jednou dojde k tomuto smíru i mezi sunnity a šíity. Teď je to ale opravdu velmi vážná situace, která ohrožuje nejen je samé, ale i okolní svět.

Mnohé útoky islámských radikálů nejen ve Spojených státech Amerických, ale zejména v Evropě zasely do srdcí obyvatel zrno pochybnosti o tom, jestli jsou přicházející muslimové hrozbou či nikoliv. Neumím říci, zda jsou hrozbou či nikoliv, je samozřejmě možné, že v jejich řadách mohou být osoby, které, zejména poté, co se přesvědčí na vlastní kůži o tom, že život v Evropě není zase tak lehký a sladký, jak se domnívali, se nechají zradikalizovat a stanou se hrozbou pro ostatní obyvatele. Myslím si, že všechny imigrující osoby by se měly především seznámit s prostředím, do kterého přicházejí. To neznamená, aby ztratily svoji identitu, ale aby respektovaly určité zvyklosti. A toto by měli muslimové vnímat. Tedy nejen vidět vyšší životní úroveň, nejen se izolovat, ale poznat kulturu té země, do které přicházejí. Pro to není dostatek činěno a z toho pak vznikají různé frustrace, které souvisí s agresivitou a podobně. A je to také výzva pro nás Evropany, protože naše natalita je nízká, vymíráme, zatímco muslimové mají natalitu vysokou.

Muslimové, kteří nyní žijí v západním světě a zejména ti nově příchozí, čelí složitým problémům a mnoha výzvám. „Nový“ svět, který je obklopuje, není vzhledem k množství válek a útoků z nedávné minulosti islámu příliš nakloněn, neboť jej chápe jako „krvavé náboženství“. I v této souvislosti se pak některé skupiny snaží získat, v souvislosti se zneužitím takovéto životní tísně, „evropské muslimy“ na svoji strany doufajíc, že je obrátí na vyznání či učení své sekty.

Proto jsem se snažil v teoretické části práce směřovat těžiště k pochopení toho, co islám je a co představuje. Chci vysvětlit, že ne každý muslim či stoupenec islámu jest rovnou terorista. Dále chci nastínit výklad pojmů terorismus, salafismus, wahhábismus atd. a to tak, aby i budoucí čtenář této práce, byť absolutní laik v této oblasti, si odnesl

alespoň základní představu o tom, co to vlastně islám či terorismus je, kdo jsou to šíité a kdo sunnité, jak může být ohrožena Česká republika potažmo Evropa jako celek, jaké je povědomí občanů České republiky o islámu a terorismu jako takovém. K těmto cílům v teoretické části práce použiji vědecké metody zejména analýzy a syntézy, stejně tak komparaci textu.

V praktické části práce se zaměřím zejména na názor obyvatelstva České republiky napříč věkovým spektrem, bez jakéhokoliv omezení, týkajícího se tématu práce. K tomuto použiji dotazníkovou metodu a řízené rozhovory. Cílem této části práce bude poukázat na informovanost obyvatelstva o tom, jak rozumí základním pojmům jako je islám, terorismus, zda se cítí býti v České republice ohroženi atp.

Dle mého názoru je téma této diplomové práce velmi aktuální, neuplyne takřka den, kdy by ve sdělovacích prostředcích všech typů nebyla zmínka o islámu, terorismu s tím spojeným, imigrantech mířících do Evropy jakožto to rizika, útocích, které byly provedeny lidmi, hlásícími se k islámu atd.

2 SOUČASNÝ STAV

V následující kapitole se pokusím vysvětlit některé základní pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení dané problematiky a legislativní rámec s tímto související. Následně v kapitole zhodnotím současný stav a proč by mohl být právě islamistický terorismus jednou z hrozeb pro 21. století.

2.1 Islám

Slovo islám je odvozeno od arabského slovního kořene „SLM“, který kromě jiných věcí znamená mír, čistotu, podřízenost a poslušnost. Islám vzniká na arabském poloostrově počátkem 7. století, kde mezi sebou soupeřilo židovství, křesťanství a staroarabské pohanství. Mnozí křesťané ani netuší, že prvopočátek islámu si muslimové vykládají tak, že vznik jejich náboženství – zjevení – seslal Bůh (Alláh) prostřednictvím archanděla Gabriela prorokovi Muhammadovi, což mělo být dle tradice někdy kolem roku 610 v jeskyni Giár Harrá na hoře Hirá. (Balík, 2011, s. 93) Prostřednictvím Muhammada se lidem dostalo autentické slovo Boží v takové konečné podobě, která již nebude pokažena. I přes to, že Bůh zjevoval svoji vůli lidem již dříve prostřednictvím množství proroků, vybral si jen jednoho, Muhammada, za „pečeť proroků“. Boží slovo v muslimském světě představuje Korán a jak již bylo naznačeno, uznává i starší proroky – starozákonní (židovské), novozákonní (za proroka označuje i Ísu – tj. Ježíše), ale i proroky staroarabské, v mnohém navazuje na biblickou tradici. (Kropáček, 2002, s. 16-17).

2.1.1 Vznik a historie islámu

Muhammad (asi 570 – 632) pocházel z rodu Hášimovců z kmene Kurejšovců. Kolem roku 610 vystupuje Muhammad v Mekce a přesvědčuje Araby o novém náboženství. Je třeba podotknout, že Arabský poloostrov byl v tomto období roztržštěný co do náboženství, ale i městských států. Náboženství bylo polyteistické s prvky primitivních náboženství jako totemismu, fetišismu apod. Muhammad se proto snažil ve svých kázáních přesvědčit Araby, aby se vzdali svých současných Bohů a obrátili svou víru k Bohu jedinému, Alláhovi. V prvopočátku Muhammad zdůrazňoval dvě zásady pokoru a milosrdenství. Nečinil rozdíly mezi lidmi a obracel se na všechny vrstvy obyvatelstva a volal je k nové víře. Avšak i přes veškeré úsilí tomuto počínání věnované

jest odezva na jeho učení velmi nízká, krom toho vyvolává rozhořčení mezi bohatými vrstvami obyvatel. (Demjančuková, 2003, s. 131-133)

Poselství nové víry vyvolávalo zpočátku posměch a naráželo i na lhostejnost mekkánců, později se dá hovořit i o nepřátelském postoji a odporu. Muhammada nazývali madžnům tj. bláznem, doslova posedlým džiny, čarodějem nebo jednoduše podvodníkem. Bohaté vrstvy nejvíce pobuřovalo to, že nové náboženství mělo požadavky ve prospěch chudých a slabých, což se mělo dotýkat výsad bohatých vrstev, což mělo být chápáno jako morální povinnost k sociální odpovědnosti jednotlivců. (Kropáček, 2015, s. 15). I proto je Muhammad z Mekky vypovězen s malou skupinou žáků a odchází do tehdejšího Jathribu – budoucí Medíny, neboť několik předáků města mu nabídlo, aby se u nich usadil. Tento rok je nazýván hidžra, neboli přerušování kmenových vztahů a navázání nových, a stal se počátkem islámského letopočtu, čímž byla zahájena nová éra společenství věřících. (Demjančuková, 2003, s. 133) Někteří autoři se domnívají, že ve skutečnosti přikázal svým stoupencům opustit své domovy sám Muhammad a měl je nalákat slibem: „*Těm, kdož se vystěhovali kvůli Bohu, poté, co ukřivděno jim bylo, těm věru poskytneme přístřeší překrásné na tomto světě a odměnu ještě větší v životě budoucím – kéž by to jen vědět mohl. (Korán 16:41)*“. V Medíně Muhammad dokončuje své učení, dost možná i díky kontaktům se židovskými náboženskými obcemi medínskými. Počet stoupenců se rozrůstá, získává pro své učení místní obyvatelstvo a integruje i okolní kmeny z blízkosti Medíny. Muhammad byl uznán za nejvyšší duchovní i politickou hlavu nově se tvořícího muslimského společenství. Ti stoupenci, kteří jej následovali z Mekky do Medíny nazývali se muhádžirové – přesídlenci, medínští muslimové se označovali jako pomocníci – ansárové. Pro takové nové společenství bylo třeba přijmout i nová pravidla, jež by nebyla založena na rodové či kmenové tradici, ale novou ideovou soudržností. Je tedy patrné, že posláni proroka již nabývá širšího rozměru, celoarabského. Vzniká umma, což je islámská obec, doslova v arabském předkladu národ, v jehož čele stojí Muhammad. Chyběl jí však vnitřní řád, který bylo třeba vytvořit a smluvně jej ukotvit jako ústavu. Její text se zachoval v nejstarších Muhammadových životopisech. (Kropáček, 2015, s. 16)

Avšak ani text ústavy neochránil novou společnost od vnitřních střetů, neboť nesmíme opomenout, že stále byli mezi novými věřícími také pohané, židé a lidé uznávající staré polyteistické náboženství. Jak již bylo naznačeno výše,

zprvopočátku přebíral Muhammad od Židů některé podněty k určení islámských právních, ale i bohoslužebných zásad, které poté nabývaly oficiálního významu, což se mnohdy neobešlo bez posměchu židovské obce pro absolutně nesprávné pochopení Tóry. (Kropáček, 2015, s. 17) Proto se po čase Muhammad rozhodl pro rozkol od židovských tradic a nakonec Muhammad Židy označil za největší nepřátele věřících, což popisuje Korán takto:

“A věru zjistíš, že lidé, kteří jsou největšími nepřáteli věřících, jsou Židé, a ti, kdo k Bohu přidružují; a zjistíš, že lidé, kteří jsou největšími přáteli věřících, jsou ti, kdož říkají: „Jsme křesťané!“ A je to proto, že jsou mezi nimi kněží a mniši a že nejsou pýchou naplněni.” (Korán 82:5)

I přes tento verš vůči křesťanům poměrně příznivý, vymezil Muhammad postavení islámu i proti křesťanství, sám sebe označil za posledního z proroků, přiznal Ibrahímovi zásluhu o výstavbu Ka'by – mekkánské svatyni a určil ji jako velmi významné místo v islámském náboženství. Tato svatyně nahradila Jeruzalém, měla být místem poutí ve smyslu nového kultu, očištěného od starého pohanského pojetí. Ovšem byl zde problém, Mekka v té době nebyla ještě muslimská, a proto bylo třeba ji pro tuto „novou věc“ dobýt a získat ji tak pro islám. Konvertita dosud vedena duchovně byla nahrazena bojem ozbrojeným a nejednalo se o nic jiného než o svatou válku – džihád. (Kropáček, 2015, s. 18)

2.1.2 Sunité vs. Šiité

V islámu existují dvě skupiny muslimských věřících. Sunitští muslimové, kteří tvoří 90 % islámského společenství a šiité tvořící zbylých 10 %. Rozdílnost těchto dvou skupin je především v tom, že se neshodují v otázce legitimacy těch, kteří nastoupili po prorokovi Muhammadovi. (Keene, 2003, s. 126)

Sunitští muslimové mají v islámské komunitě značnou početní převahu. Jejich název pochází ze slova sunna znamenajícího cestu, kterou razil svými slovy i skutky prorok Muhammad. Pro sunity je hlavním zdrojem svého učení Korán. Sunna byla prvním autoritativním komentářem k této svaté knize. (Keene, 2003, s. 126)

Šiitští muslimové jsou věrnými následovníky Muhammadova bratrance Šiat Alího, který se nakonec stal čtvrtým chalífou. Věří, že dědictví, které odkázal prorok, přísluší jedině členům jeho vlastní rodiny, kterou Alláh pověřil, aby vedla muslimskou obec. (Keene, 2003, s. 126-127)

2.1.3 Svatá válka – Džihád

K tomu, aby se Muhammadovi podařilo obrátit víru obyvatel Mekky na stranu islámu, podnikal přepadové výpravy mekkánských karavan, které postupně přerostly v bitvy. K první takové došlo v březnu 624 u Badru a muslimové, kteří byli v početní nevýhodě oproti Kurajšovcům z Mekky, dosáhli velkolepého vítězství a získali ohromnou válečnou kořist. Toto vítězství je mezi muslimy označováno jako vítězství za pomoci Boží. Tato bitva však neznamenal konec válčení a již v roce 625 se pokusili Kurajšovci o odvetu, která se udála u Uhudu, Muhammad byl v této bitvě zraněn a jeho vojsko, které bylo početně 4x menší, poraženo. Ani tato porážka však nezastavila přepadávání karavan směřujících do Mekky, což znamenalo v budoucnu několik dalších bitev, nikterak velkých, avšak s dalekosáhlým přesahem pro islám, neboť muslimská vojska byla takřka pravidelně v menšině proti nepřátelům a i přes to většinu bitev vyhrávali a byli tak přesvědčení o spravedlnosti své věci. To Muhammad svým věřícím často připomínal a dokládá to i mnoho vyprávění, tzv. hadíthů, dochovaných islámskou tradicí. (Kropáček, 2015, s. 18)

Pro dějiny islámu je velmi důležitý rok 627 v němž se uskutečnila zásadní bitva, po které se začaly pomyslné jazýčky vah přiklánět na stranu Muhammada a jeho nového učení. Kurajšovci shromáždili do té doby nevídané vojsko o síle cca 10.000 mužů a vytáhli proti Medíně. Muhammad měl na obranu města sotva třetinu bojovníků a traduje se, že při obraně uposlechl rady jistého Peršana jménem Salmán, který mu poradil vykopat příkop před nechráněnými částmi města. Muslimští historikové tuto vojenskou bitvu nazvali jako „příkopovou válku“, neboť místo rychlé bitvy, matematicky vyjádřeno 3:1, se válka změnila v dlouhodobé obléhání. Po čase se začaly projevovat neshody a neposlušnost v Kurajšovském vojsku a obléhání bylo nakonec ukončeno bez úspěchu pro Kurajšovce a jejich spojence. Medína poté začala nabývat na arabském poloostrově na významu a v návaznosti na události minulé počal slábnout obchod Mekky, která byla vnitřně rozpolcená. Muhammad toho využil, neboť dostával o náladě ve městě zprávy

od svých přátel a byl přesvědčen, že nadešel čas na uzavření míru, aby se tak zabránilo dalším bitvám. Nicméně neznamenal to, že by se vůči ostatním kmenům či městům na arabském poloostrově zdráhal použít kombinaci jednání a meče pro šíření islámu. Roku 628 se vydal Muhammad do Mekky vykonat malou pouť. Při této příležitosti došlo ke zdlouhavému jednání s Kurajšovci, přičemž výsledkem bylo uzavření smlouvy, jejímž vyvrcholením bylo uzavření míru na 10 let a závazek umožnit v roce 629 vykonání poutě. (Kropáček, 2015, s. 19-20)

V tomto čase se Muhammad také „vypořádal“ s židovskými obcemi v oáze Chajbar a stanovil pravidlo, jak postupovat vůči Židům a křesťanům, pokud se podrobí. Tito neměli být zabíjeni, vyháněni ani násilím nuceni konvertovat k islámu, ale měli být ponecháni na své půdě a měla jim být uložena povinnost platit každoroční daň. Tato zásada byla v následujících letech přebírána ve všech oblastech „islámské říše“, pouze v samotné Arábii byla zpřísněna chalífou Umarem, který nařídil vysídlení Židů a křesťanů z Arabského poloostrova. (Kropáček, 2015, s. 20)

Rozhodnutí o svaté válce a její pravidla a postupy se neutvořily ze dne na den, ale krystalizovaly v Koránu postupně, od požadavků trpělivosti z mekkánského období, následované obdobím odrážejícím útoky, až po třetí období, jenž má za úkol vést aktivní boj na podrobení nepřátel. (Kropáček, 2015, s. 114) Tématu džihádu se v Koránu věnuje mnoho veršů, příkladmo uvádím některé z nich pro celkové dokreslení svaté války. Samozřejmě velmi záleží na výkladu jednotlivých slov, ale i vět v celé souvislosti, proto různí autoři mají rozdílné názory na jednotlivé verše Koránu.

„A bojujte na stezce Boží proti těm, kdož bojují proti vám, avšak nečiňte bezpráví, neboť Bůh nemiluje ty, kdož se bezpráví dopouštějí.“ (Korán 2:190)

„A bojujte proti nim, dokud nebude konec svádění od víry a dokud nebude všechno náboženství patřit Bohu. Jestliže však přestanou, pak skončete nepřátelství, ale ne proti nespravedlivým.“ (Korán 2:193)

Vedení svaté války jako povinnosti muslimských panovníků rozpracovávala islámská klasická mezinárodně právní teorie, přičemž konečným cílem má být islamizace celého světa a protivníci mají být vždy vyzváni k dobrovolnému přijetí islámu. V období

kolonizace řešili muslimští učenci otázku, jak se postavit k problému, kdy nad územím přináležejícím k muslimské obci vykonávají svrchovanou nadvládu „nevěřící“, zejména k území v Indii, které bylo pod britskou správou. Mnozí z učenců zastávali názor, že je to v pořádku, pokud jsou dodržovány islámské zákony a džihád má své oprávnění pouze tehdy, jsou-li reálné vyhlídky na úspěch. To v moderním pojetí dochází k novému výkladu džihádu. Umírněnější přístupy se přiklánějí k principu využití džihádu jako boje výhradně obranného, při kterém nelze šířit víru pomocí zbraní a teroru, neboť Korán jednoznačně říká: „*Nebudiž žádného donucování v náboženství!*“ (Korán 2:256) V tomto pojetí znamená džihád nasazení všech sil pro nábožensky motivovanou humanitu a překlad do evropských jazyků slovy „svatá válka“ je překlad zavádějící. (Kropáček, 2015, s. 115)

Pojem džihád v konkrétním islámském smyslu znamená všestranné úsilí jedince nebo obce, o co nejúspěšnější rozvoj, upevnění a rozšíření islámu. Nejvyšším cílem islámské obce je Boží vláda. Tohoto stavu by mělo lidstvo dosáhnout v procesu všestranného džihádu, při kterém lze volit mírové i násilné prostředky. Zahrnuje v sobě nejen válku na území šíření islámu, ale je pojat i jako cesta ke spáse, očištění duše nebo jako trpělivé přesvědčování nevěřících. (Mendel, 2005, s.25)

V knize Jak porozumět Mohamedovi a muslimům se čtenář dozvídá, že Muhammad chtěl po svých stoupencích, aby kvůli němu a „ve jménu Alláha“ vedli válku a navíc po nich chtěl, aby ji i hradili. Autor poukazuje na verše v Koránu, v nichž je obsažen následující Alláhův příkaz:

„A je vám předepsán také boj, i když je vám nepříjemný. Je však možné, je vám nepříjemné něco, co je pro vás dobré a je možné, že milujete něco, co je pro vás špatné, jedině Bůh to zná, zatímco vy to neznáte.“ (Korán 2:216)

„Rozdávejte na stezce Boží, avšak nevrhejte se do {svě} zkázy vlastníma rukama! Konejte dobré skutky, neboť Bůh miluje ty, kdož dobré skutky konají.“ (Korán 2:195)

Autor uvádí, že Muhammad dokázal přesvědčit své příznivce, že páchat násilí ve jménu islámu je ten nejlepší způsob, je se Alláhovi zavděčit a proto je třeba, aby platili jeho tažení, neboť z toho budou mít užitek a pokud má muslim z nějakého jednání užitek,

pak je takové jednání správné. Muslim, který není schopen boje, musí svoji nebojeschopnost odčinit příspěvkem na islámskou „charitu“. Tato charita však není chápána tak, jak se domníváme, neboť neslouží k dobrodiní v evropském pojetí, ale k šíření islámu, jsou z nich hrazeny mešity, ale i výcvik teroristů a džihád. Chudým muslimům pomáhají islámské charity jedině proto, aby je získaly pro své pozdější plány. (Síná, 2014, s. 39)

2.2 Radikální formy islámu

Skoro každý, kdo čte denní tisk, sleduje zprávy se zcela jistě setkal s pojmy jako je džihádismus, radikální islamismus, islámský extremismus či fundamentalismus, wahhábismus anebo salafismus, ale mnozí lidé vůbec netuší, co si pod těmito uskupeními představit. Všechna tato uskupení vyznávají radikální formu islámu a jsou nepřátelsky orientované vůči západní civilizaci, evropskou nevyjímaje, a zároveň používají k vyjádření svého odporu násilí, jenž je jejich nejobvyklejším prostředkem k dosažení cílů. V této podkapitole se zaměřím na představení některých uskupení.

2.2.1 Džihádismus

Džihádismus je možno chápat jako vlivný myšlenkový proud v rámci sunnitského islámu, jímž se řídí nejradikálnější část islamistických skupin a organizací. Jedná se o vyhraněné vnímání islámu, velmi ortodoxní uznávající aktivní a ozbrojený boj jakožto povolenou, ba mnohdy jako jedinou možnost k šíření islámu. Džihádismus se nezděráhá využít terorismu jako strategie či bojové taktiky.

Džihádisté jsou přesvědčeni, že pouze oni vykládají jednotlivé verše Koránu správně, což dokládají příklady z raných dějin islámu. Džihádisté vytýkají „obyčejným muslimům“, že se odchýlili od pravé cesty víry a pomocí silně selektivní interpretaci posvátných textů se stále ujišťují, že jsou pravou formou islámu (Phares, 2005).

Podle Pharese patří mezi hlavní ideologické cíle džihádistů osvobození muslimských zemí, kde věřící žijí pod nadvládou nevěřících, sjednotit muslimy (zejména na Blízkém a Středním východě) a znovuoobnovit muslimský chalífát, jenž bude stát pouze na náboženských ideálech.

2.2.2 Salafismus

Salafismus je určitý směr v rámci Islámu, jehož příslušníci usilují o návrat původního islámu v jeho nejčistší formě, neboť, dle jejich názoru, je současný islám zdegenerovaný, pokřivený vlivem západní kultury. Jako jiná skupení odkazuje svůj výklad Koránu a na praxi prvních čtyř generací následovníků Proroka Muhammada zvanou as-salaf as-sálih.

Kořeny salafismu můžeme hledat v Egyptě 19. století, který vznikl z reformního hnutí, jako puritánský směr, striktně apolitický, jehož členové se nazývali wahhábisté. Salafistické hnutí nabývá na síle v posledních dvou desetiletích a často jej doprovází averze vůči všemu neislámskému, hlavně proti západu a jeho kultuře, jež podle jejich učení negativně ovlivňuje islámský svět. V tomto radikálním proudu můžeme identifikovat i tzv. reformní salafismus snažící se o určité změny prostřednictvím kázání a vzdělávání věřících, avšak v posledních letech roste vliv tzv. salafistického džihádismu projevujícího se výrazně militantním způsobem. Obecně můžeme salafismus charakterizovat jako hnutí, jenž hlásá a snaží se o nastolení prvotní čistoty islámské víry.

2.2.3 Wahhábismus

Wahhábismus, v mnohém velmi podobný salafismu, lze označit jako směr ryze politický. wahhábismus vychází ze salafismu, tedy směru islámu, který vnímá jakéhokoliv nemuslima jako nečistého; takový člověk nemá právo se podle wahhábítů muslima ani dotknout, a zároveň odsuzuje jakýkoliv směr islámu, který by přikládal váhu čemukoliv jinému, než tauhídu, tedy exkluzivnímu uctívání jednoho Boha. Zároveň je to směr, který chce tyto principy vymáhat násilím, a to ať už na nemuslimech či „hereticích“ (příkladem budiž zakladatel Ibn Abd al-Wahháb, který například nechal vraždit všechny zajaté šíity, kteří nekonvertovali). Džihád chápe jako ozbrojený boj a není mu cizí ani zabíjení ve jménu víry. Není náhodou, že k wahhábismu se hlásí Islámský stát, Al-Káida, Tálibán, Boko Haram, al-Núsrá, al-Šabáb i ostatní džihádistické organizace. Wahhábismus totiž jako ideologie není nepodobný oběma velkým totalitním ideologiím dvacátého století, klade si za cíl dobytí co největšího možného území a přísné vymáhání dodržování vlastní ideologie. Je to ideologie zaměřená proti rozumu, proti umění, proti čemukoliv světskému, protože úcta k čemukoliv kromě Boha je chápána jako uctívání těchto osob či věcí, a tedy v rozporu s tauhídem, učení o monoteismu.

2.2.4 Islamismus

Islamismus lze definovat jako zastřešující pojem pro politické ideologie, které se odvolávají na islám jako základní zdroj politického a právního myšlení a požadují návrat muslimů k jejich náboženským kořenům. Zjednodušeně řečeno, jedná se o propojení islámu a politiky, čili o politický islám. Významní islamističtí myslitelé poukazují na důležitost nastolení islámského práva (šaría) mezi všechny muslimy, ale také hlásají likvidaci nemuslimských, zejména západních, vojenských, ekonomických a kulturních vlivů mezi muslimy, zejména proto, že je nelze propojit s islámem.

Existuje několik definic islamismu, jedna z nich hovoří o islamismu jako o náboženském nacionalismu: „*Jde o nový druh nacionalismu, jenž v posledních desetiletích reaguje na krizi sekulárních ideologií a čerpá z obratu k vlastní kultuře, tradičním hodnotám, a zejména náboženství. Ambicí tohoto celosvětového experimentu je snaha propojit moderní politiku a tradiční náboženství, a dospět tak k vlastní verzi modernity. Přitom se tyto snahy zdaleka neomezují jen na islámský svět a muslimský Blízký východ. Náboženští nacionalisté všude na světě tvrdí, že národ má být definován a národní stát legitimizován za významného přispění prvků vypůjčených z náboženské tradice dominantního státotvorného národa. Přitom vystupují primárně proti neúspěšným světským ideologiím a zkorumpovaným sekulárním politikům. Ti podle nich fatálně selhali, přičemž politický střet s nimi chápou jako součást širšího metafyzického konfliktu dobra (Boha) a zla (Děbla)*“ (Černý, 2015, s.26)

Americký politolog Daniel Pipes upozorňuje na to, že je třeba rozlišovat mezi islámem a islamismem: „*Je chybou vnímat veškerý islám jako islamismus. V současnosti je islamismus velmi vlivným trendem v rámci islámu. Lidé, kteří na toto téma právě narazili, často soudí, že islamismus se týká všeho islámského. Já problematiku islámu sleduji už čtyřicet let – tehdy nějaký islamismus sotva existoval – takže moje perspektiva je odlišná. Je tedy zavádějící klást rovnítko mezi muslimy a islamisty a předpokládat, že všichni muslimové souhlasí s uplatňováním islámského práva za účelem stát se silnými či dosáhnout sociální spravedlnosti. Islamismus je radikální utopická ideologie podobně jako fašismus a komunismus.*“ (Lhoťan, 2013, s. 16)

Islamismu se věnují i čeští odborníci, uvedu definici Miroslava Mareše, předního českého odborníka na extremismus a terorismus: „*Lze konstatovat, že pojem islamismus je používán v odborné literatuře i v oficiálních dokumentech ve dvou základních pojetích. Jednak se v nejobecnějším smyslu vztahuje k politickému využití islámu (a jeho základní knihy Koránu) jakožto faktoru ovlivňujícího politické a vládní uspořádání. Jedná se tedy o ztotožnění s politickým islámem. Druhé – užší – pojetí se vztahuje explicitně k nedemokratickému zneužití islámu k politickým účelům. Islamismus v tomto pojetí požaduje, aby byl veškerý soukromý i veřejný život podřízen dogmatickým výkladům práva šaría a aby bylo ve jménu islámu nastoleno a udrženo nedemokratické politické panství.*“ (Lhořan, 2013, s. 16-17)

Z uvedených definic lze vydedukovat, že islamismus je poměrně široký politicky orientovaný směr islámu představující nesourodý směr sociálních hnutí, organizací, radikálních skupin, včetně politických stran. I přes to, že se islamismus formoval celé minulé století, přičemž pro každý stát jsou specifické jeho konkrétní formy, jedná se ve svém důsledku o širší, nadnárodní fenomén, jenž se zejména v poslední dekádě poměrně rychle šíří po celém islámském světě. Ačkoliv islamismus byl ve své základní formě spíše nenásilného charakteru, tak v současné době různé islamistické skupiny prosazují ke svým politickým cílům násilí. Jestliže užívají tyto skupiny k prosazení islámského politického a právního systému prostředky jako je násilí či terorismus, můžeme hovořit o radikálním islamismu.

2.2.5 Islámský fundamentalismus

Obecný termín fundamentalismus vyjadřuje západní snahy o popis jevu, jenž lze sledovat od počátku sedmdesátých let minulého století napříč islámskými zeměmi, tedy o snahu vrátit se k fundamentům což se rovná návratu k základům, počátkům. Ve vztahu k náboženství je třeba uvést, že fundamentalismus v sobě zahrnuje charakteristický rys náboženského proudu, jenž vyzývá k mravní obrodě společnosti cestou návratu k fundamentům, čili doslovně interpretovaným a prožívaným textům Starého a Nového zákona. V tomto případě by se dalo mluvit o křesťanském fundamentalismu. (Mendel, 2015, s. 143-144).

Hovoříme-li při popisu daného společensko-ideologického jevu v islámském světě, je výstižnější slovní spojení islámský fundamentalismus, kde přívlastek blížeji charakterizuje zkoumaný jev. Luboš Kropáček jej chápe takto: „Fundamentalismus se zakládá na strohém přesvědčení o majetnictví pravdy. Vyznačuje se neústupností, nesnášenlivostí a tvrdostí srdce. Z Koránu si účelově vybírá jen některá témata a symboly. Od morálně-právních úvah, zaměřených silně kriticky zvláště proti západním kulturním vlivům, přechází k tvrdému jednání proti jinak smýšlejícím. Kolísá mezi skutečnou religiozitou a radikálními kulturními projevy a tendencí ke zpolitizování. V jeho ideologickém poli se formuje užší proud politického islámu, islamismu, s celospolečenskými cíli ustavení totalitního islámského řádu. V krajních polohách islámský fundamentalismus sahá k násilí a projevuje se jako extremismus či terorismus.“ (Kropáček, 1996, s. 31-32)

Islámský fundamentalismus je na světové scéně poměrně novým fenoménem a tak jako povětšinou u nových věcí, lze i zde očekávat jeho dynamický vývoj, jehož současnou ideologii lze obecně charakterizovat jako mnohotvárný ideový proud, jehož stoupenci jsou přesvědčení o tom, že pouze Korán je autentické slovo Boží, jenž byl zjeven prorokovi Muhammadovi prostřednictvím archanděla Džibríla (Gabriela). Stejně tak věří tomu, že správný výklad islámu je založena pouze v textu Koránu, sunně (soubor prorockých tradic) a až v krajním případě na některých metodách právní vědy. Vše ostatní je stoupenci islámského fundamentalismu kritizováno a musí být napraveno. (Mendel, 2015, s. 145)

2.3 Terorismus

Terorismus je odvozenina latinského *terrere*, což se dá přeložit do češtiny jako slovo ve významu hrozný nebo strašný. Dá se říci, že pojem terorismus zahrnuje ty metody a činnosti, jež pocití hrůzy, strachu a bojácnosti vyvolávají. (Brzybohatý, 1999, s. 11)

V roce 1980 byla v USA, zemi, jež se stává nejčastějším cílem teroristických aktivit, publikována definice terorismu, která se skoro okamžitě stala vodítkem pro posuzování a hodnocení teroristických činů: „*Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus*

zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“ (Brzybohatý, 1999, s. 11)

Obecná definice terorismu: „*Politicky, ideologicky či nábožensky motivované, slepé, nerozlišné zabíjení bezbranného a nevinného civilního obyvatelstva.*“ (Eichler, 2010, s. 169)

Snažíme-li se o definice terorismu jako jevu, je nezbytné jej odlišit od pojmu teror, jenž bývá často nesprávně užit jako synonymum. Teror jako takový znamená užívání násilí, hrozbu násilím obecně, útlak, psychický nátlak apod., a chybí zde politický cíl. Teror může být přítomen např. u domácího násilí, u šikany ve škole, avšak právě chybějící politický cíl z něj nečiní terorismus, kde je užíván jako základní substance činnosti teroristů. Terorismus nerespektuje žádné geografické či politické hranice, díky globalizaci působí na mezinárodním poli a stal se tak celosvětovou hrozbou. (Brzybohatý, 1999, s. 15)

2.3.1 Principy terorismu

K tomu, aby teroristé dosáhli svých cílů, je třeba, aby se o jejich činnosti dozvěděla co nejširší veřejnost. Jejich činy bývají realizovány v zemích, které oni sami považují za své nepřátele. Cíle jsou vybírány tak, aby jeho provedení vyvolalo co největší efekt. Mnohdy se jedná o činy páchané v době, která je pro zemi důležitá, např. státní svátek, období Vánoc apod. Každý teroristický čin jest plánován podle určitých principů a jen jejich dodržování může kýžený efekt zajistit. (Brzybohatý, 1999, s. 32) Tyto principy lze rozdělit do několika skupin:

1. Násilí jako argumentace (Brzybohatý, 1999, s. 32)

Lidé se domnívají, že teroristé používají násilí jako svůj cíl, avšak není tomu tak ve všech případech. Násilí je pro teroristy mnohdy pouze prostředek, jak dosáhnout svých cílů. Jsou si moc dobře vědomi, že vlády zemí udělají pod pohrůžkou násilí na nevinných obyvatelích ústupky, zasejí do myslí lidí strach. Čím je provedený útok nebezpečnější s většími následky, čím brutálnější a drastičtější je, tím vyšší je pravděpodobnost ovlivnění veřejného mínění, rozhodování vrcholných představitelů zemí, významných firem a v neposlední řadě chování politických stran, voleb atd., což samo sebou nese

ovlivňování směřování dotčené země. Postupem doby se měnily i prostředky užívané k násilí, kdy chladné zbraně vystřídaly zbraně palné, bomby atd.

2. Výběr cílů z hlediska využití k propagandě (Brzybohatý, 1999, s. 32)

Jen vhodně zvolený cíl poslouží k co největší propagandě a zajistí přední místa ve významných zpravodajských relacích. Útoky jsou voleny tak, aby zájem médií byl co nejdlejší a největší, protože jedině tímto způsobem mohou teroristé dosáhnout největšího účinku – bude se o nich hovořit, bude jim věnovaný mediální čas, budou známy jejich jména a vyvolají tak strach. O jejich motivech a cílech se povedou diskuze, což perfektně poslouží k jejich propagandě.

3. Maximálně možná publicita (Brzybohatý, 1999, s. 32)

Jak bylo nastíněno předchozím rozborem dvou případových studií, jsou teroristé při výběru cíle maximálně ostražití. Útok někde ve vesničce v horách, kam prakticky nikdo nejezdí a téměř nikdo ani neví, že je na mapě, postrádá smysl. Takový útok by dosáhl maximálně místní publicity, možná by se přijela podívat státní televize, ale to není to, čeho chtějí teroristé dosáhnout. Jejich snahou je vyvolání co největšího ohlasu a takovým způsobem provedení, který co možná nejvíce minimalizuje dopadení pachatelů, resp. jejich spojenců. Ku příkladu umístění časované nálože s sebou nese menší riziko než vhození granátu do davu, neboť časovaná bomba přináší útočníkovi klid v tom, že na zvolené místo bez podezření přijde, výbušný systém nachystá, spustí a zase odejde. Má tedy relativně dostatečně velký prostor k tomu, aby se ukryl či aby uprchl. Oproti tomu příkladmo užitý ruční granát vyvolává nebezpečí brzkého dopadení pachatele, neboť může být zadržen po činu přeživšími či jimi může být pronásledován a informace o jeho pohybu mohou být předávány policii. Z hlediska publicity jsou proto z pohledu teroristů ideální ty situace, kdy dojde k zabití či zranění velkého počtu osob a to na místě, kde je vysoká koncentrace lidí, nedojde k odhalení pachatele ihned, což s sebou přináší publicitu na televizních obrazovkách, což je onen kýžený efekt.

4. Využití momentu překvapení (Brzybohatý, 1999, s. 33)

Moment překvapení je úhelným kamenem každého útoku, nejen teroristického. Perfektní načasování, dobré plánování a moment překvapení jsou jakousi zárukou úspěšnosti útoku. Pokud by měl obránce informace a čas o útoku, může provést mnohá

protiopatření, což by ve svém důsledku mohlo vést ke zmaření útoku. K tomu je však třeba množství informací, jimiž musí teroristé disponovat, finančních prostředků atd.

5. Ignorace civilních osob (Brzybohatý, 1999, s. 33)

Jak už bylo několikrát v této práci zmíněno, dílčím cílem každého teroristického útoku je i postih civilních osob. Z pohledu teroristů jsou perfektními cíli ty skupiny obyvatelstva, jejich ohrožení je v civilizované společnosti zvláště citlivé – tedy ženy, děti. Z pohledu objektů či budov to budou nemocnice, školy, hřiště atd., protože takové objekty vyvolají v očích společnosti největší citový otřes. Pokud by byla napadena např. kasárna či jiné vojenské objekty, společnost jistě takový útok odsoudí, média se mu budou také věnovat, ale na druhou stranu si musíme uvědomit, že to jsou vojenské objekty a lze tedy očekávat vyšší riziko útoku. Kdežto nemocnice či základní škola je objektem antimilitantním, avšak útok znamená vysokou publicitu, ignorace civilních osob, resp. obětí je pak více než patrná.

2.3.2 Terorismus a náboženství

Terorismus se nevyhýbá ani náboženství, ba naopak. Množství teroristických organizací páchá své činy z náboženských důvodů. Náboženské teroristické skupiny mají většinou zcela primitivní pohled na stav společnosti a formu její nápravy. Jejich ideologie se v naprosté většině opírají o absolutně nesprávnou interpretaci islámské věrouky a práva, resp. z dobových kontextů vytržených tezí prací Sajjída Qutba a jiných teoretiků islámského politického aktivismu. Vůdci těchto skupin používají základní schematická klišé: Bůh versus Satan, Pravda versus Bezvěrecká zákeřnost, Dobro versus Zlo. (Mendel, 2008, s. 72)

Islamistické náboženské teroristické organizace pocházejí původem z arabského kulturně-politického prostředí. Mají však čím dále větší přesah také na území Evropy. Jedná se například o hnutí islámského odporu Hamás, neuznávající existenci státu Izrael, šíitské hnutí Hizballáh, vycházející ze šíitského radikalismu a financované z Íránu, či pevně organizované buňky Al-Džihád, mající za cíl vytvoření blízkovýchodních šíitských muslimských států chomejnistického typu. V neposlední řadě stále taktéž, dnes vlivem syrského konfliktu, upozaděná teroristická organizace Al-Káida, usilující o paralyzaci a rozvrat západní civilizace a vytvoření celosvětové islámské republiky.

Vzhledem k tomu, že v současnosti je terorismus zejména mezinárodním jevem, před kterým není v bezpečí žádná země, je základem pro její řešení mezinárodní spolupráce. Aktuálně je hlavním myšlenkovým zdrojem mezinárodního terorismu džihádismus, nejradikálnější odnož islamistického salafismu.

2.4 Legislativní rámec boje s terorismem

S přibývajícími útoky si jednotlivé státy začaly uvědomovat, jakou hrozbu terorismus, nejen islamistický, představuje a z toho důvodu bylo potřeba vymezit legislativní rámec boje s terorismem. Pro potřeby této práce stručně uvedu významné mezinárodní dokumenty Organizace spojených národů, Evropské unie a samozřejmě České republiky.

2.4.1 Právní nástroje OSN pro boj s terorismem

Organizace spojených národů se zabývá problematikou terorismu na právní i politické úrovni.

V právní sféře vytvořily specializované orgány OSN jako například Organizace pro civilní letectví (ICAO), Mezinárodní námořní organizace (IMO) a Mezinárodní agentura pro atomovou energii (IAEA) síť mezinárodních dohod představujících základní právní nástroje pro boj s terorismem. Patří k nim:

- *Úmluva o trestných a dalších nežádoucích činech páchaných na palubě letadel (Tokio, 1963);*
- *Úmluva o potlačení nezákonných únosů letadel (Haag, 1970);*
- *Úmluva o potlačení nezákonné činnosti ohrožující bezpečnost civilního letectví (Montreal, 1971);*
- *Úmluva o prevenci a postihu zločinů proti mezinárodně chráněným osobám včetně diplomatických představitelů (New York, 1973);*
- *Úmluva o fyzické ochraně jaderného materiálu (Viedeň, 1980);*
- *Protokol o potlačení nezákonné činnosti na mezinárodních civilních letištích (Montreal, 1988);*
- *Protokol o potlačení nezákonné činnosti ohrožující bezpečnost námořní dopravy (Řím, 1988);*

- *Protokol o potlačení trestné činnosti ohrožující bezpečnost stálých plošin umístěných na kontinentálním šelfu (Řím, 1988);*
- *Úmluva o označování plastických výbušnin pro účely detekce (Montreal, 1991).*

Valné shromáždění přijalo následující čtyři úmluvy:

- *Úmluvu proti braní rukojmích (1979), v níž se státy zavazují, že braní rukojmích bude postihováno náležitými trestnými sazbami. Státy rovněž souhlasily, že na svém území zakáží určité činnosti, budou se podílet na výměně informací a umožní vydání hledaných osob. Pokud strana úmluvy nevydá pachatele, musí předložit případ vlastním trestním orgánům;*
- *Úmluvu o bezpečnosti zaměstnanců OSN a přidružených pracovníků (1994), na jejímž ustavení se usneslo Valné shromáždění v roce 1993 v souvislosti s četnými útoky na zaměstnance OSN, z nichž mnohé měly za následek zranění či úmrtí;*
- *Mezinárodní úmluvu o potlačení teroristických pumových útoků (1977). Úmluva zakazuje státům poskytovat útočiště osobám stíhaným za teroristické pumové útoky. Státy se v ní zavazují, že budou tyto osoby samy stíhat, nevydají-li je jinému státu, který o vydání požádal;*
  - *Mezinárodní úmluvu o potlačení financování terorismu (1999), která zavazuje strany ke stíhání či vydání osob obviněných z financování teroristické činnosti a požaduje, aby banky zavedly opatření k identifikaci podezřelých transakcí.*

[<http://www.archiv.osn.cz/mezinarodni-pravo/?kap=68>, cit. 2017-10-05]

Výbor založený Valným shromážděním roku 1996 vypracoval úmluvu o potlačování jaderného terorismu a úmluvu proti mezinárodnímu terorismu. Na politické úrovni přijalo Valné shromáždění roku 1994 Deklaraci o opatřeních na odstranění mezinárodního terorismu a v roce 1996 deklaraci doplňující deklaraci z roku 1994, které odsuzují všechny teroristické akty a praktiky jako zločinné a neospravedlnitelné, ať už jsou páčány kdekoli a kýmkoli. Shromáždění vyzvalo státy, aby přijaly opatření k odstranění mezinárodního terorismu jak na státní, tak i mezinárodní úrovni.

[<http://www.archiv.osn.cz/mezinarodni-pravo/?kap=68>, cit. 2017-10-05]

2.4.2 Právní nástroje EU pro boj s terorismem

Základní Strategie EU pro boj s terorismem č. 14469/4/05 REV 4 je postavena na čtyřech pilířích: předcházet, chránit, pronásledovat a reagovat. V souvislosti s těmito pilíři je ve strategii zdůrazněn význam spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními institucemi.

Předcházet:

Jednou z priorit EU v oblasti boje proti terorismu je identifikovat a řešit faktory, které přispívají k radikalizaci a k procesům, jejichž prostřednictvím jsou jednotlivé osoby získávány k páchaní teroristických činů. Rada za tímto účelem přijala strategii EU pro boj proti radikalizaci a náboru teroristů. S ohledem na nové tendence – například na jev osamělých či zahraničních bojovníků nebo rostoucí potenciál sociálních médií pro mobilizaci a komunikaci.

Boj proti radikalizaci a náboru teroristů je výzvou především pro členské státy, a to na celostátní, regionální i místní úrovni. Práce EU v této oblasti, včetně příspěvku Evropské komise, však může poskytnout významný rámec napomáhající koordinaci vnitrostátních politik, sdílení informací a určování osvědčených postupů. Řešení této výzvy nicméně přesahuje moc vlád samotných a bude vyžadovat plné zapojení všech obyvatel Evropy i mimo ni.

Šíření zvláštního extrémistického světového názoru vede jednotlivce k tomu, aby uznávali násilí a ospravedlňovali ho. Například v souvislosti s poslední vlnou terorismu spočívá jádro této otázky v propagandě, která zkresleně popisuje konflikty ve světě jako údajný důkaz střetu mezi západním světem a islámem. K řešení těchto otázek je třeba, aby hlasy většinového proudu převažovaly nad názory extrémistů, a to prostřednictvím zapojení občanské společnosti a náboženských skupin, které odmítají šířit myšlenky teroristů a extrémistů, jež podněcují k násilí. Je třeba účinněji předávat naše vlastní poselství vedoucí ke změně vnímání vnitrostátních a evropských politik.

Chránit

Druhou prioritou strategie EU pro boj proti terorismu je ochrana občanů a infrastruktury a snížení zranitelnosti vůči útokům. Zahrnuje mimo jiné ochranu vnějších

hranic, lepší zabezpečení dopravy, ochranu strategických cílů a snížení zranitelnosti kritické infrastruktury.

Členské státy mají za zlepšování ochrany klíčových cílů hlavní odpovědnost, vzájemná propojenost zabezpečení hranic, dopravy a dalších přeshraničních infrastruktur však vyžaduje společnou efektivní činnost EU. V oblastech, kde existuje stupeň bezpečnostních režimů EU, jako je zabezpečení hranic a dopravy, hraje EU a Evropská komise zvláště důležitou roli ve zvyšování standardů. Další práce mezi členskými státy za podpory evropských orgánů poskytne důležitý rámec, ve kterém budou členské státy schopny koordinovat své politiky, sdílet informace o reakcích na vnitrostátní úrovni, určovat osvědčené postupy a pracovat společně na rozvoji nových podnětů.

Je třeba zvýšit ochranu vnějších hranic, aby se známým teroristům nebo podezřelým osobám znesnadnil vstup a činnost na území EU. Zlepšení technologií v oblasti získávání a výměny údajů o cestujících, včetně biometrických údajů v dokladech totožnosti a v cestovních dokladech, zvýší účinnost ochrany hranic a poskytne občanům EU větší jistotu. Evropská agentura pro ochranu vnějších hranic (Frontex) bude hrát roli v poskytování hodnocení rizik, v rámci snahy o posílení kontroly a ostrahy na vnějších hranicích EU. Zřízení Vízového informačního systému a druhé generace Schengenského informačního systému zajistí, že naše orgány budou moci sdílet informace a přistupovat k nim a v případě potřeby budou moci odepřít vstup do schengenského prostoru.

Je třeba také společně pracovat na zvyšování standardů v oblasti zabezpečení dopravy. Musíme zvýšit ochranu letišť, námořních přístavů a ujednání o ochraně letadel za účelem odrazení teroristů od útoků a řešení zranitelnosti v rámci domácích a zámořských přepravních operací.

Pronásledovat

EU usiluje o to, aby teroristům zabránila v plánování a organizování akcí a aby byli teroristé postaveni před soud. V zájmu dosažení těchto cílů se EU zaměřila na posilování schopností jednotlivých zemí, zlepšení praktické spolupráce a výměny informací mezi policejními a justičními orgány (zejména prostřednictvím Europolu a Eurojustu), řešení otázky financování terorismu a zajištění toho, aby byli teroristé připraveni o prostředky.

Reagovat

Čtvrtým cílem strategie EU pro boj proti terorismu je připravit se v duchu solidarity na zvládnání a minimalizaci následků teroristického útoku, a sice zlepšováním schopností zvládat následky, koordinovat reakci a řešit potřeby obětí. Priority v této oblasti zahrnují vypracování koordinačních opatření EU pro případ krize, revizi mechanismu civilní ochrany, rozvoj hodnocení rizik či sdílení osvědčených postupů týkajících se poskytování pomoci obětem teroristických činů.

2.4.3 Strategie ČR pro boj s terorismem

Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013 je koncipována jako dokument obecné povahy, jenž si klade za cíl seznámit čtenáře se základními principy boje proti terorismu v podmínkách České republiky, přiblížit jednotlivé oblasti, jichž se boj proti terorismu jako téma přímo dotýká, ale také nastínit aktuální slabiny bezpečnostního systému České republiky, které s touto oblastí souvisejí. Obsahově Strategie postihuje pět stěžejních oblastí – spolupráci zainteresovaných subjektů, v boji proti terorismu, ochranu obyvatelstva a dalších potenciálních cílů, bezpečnostní výzkum a komunikaci s veřejností, prevenci radikalizace a rekrutování do teroristických skupin a nezbytný vhled do legislativního ukotvení problematiky boje proti terorismu. Tyto jednotlivé části jdou ruku v ruce a společně tvoří kompaktní celek, jehož cílem je postihnout problematiku ze všech úhlů pohledu.

Strategie je dokumentem, který je určen celému spektru veřejnosti České republiky. Zároveň je deklarací postoje ČR k problematice terorismu pro naše zahraniční partnery nejen napříč Evropskou unií, ale také všem státům světa dodržujícím a hájícím principy svobodné a demokratické společnosti, které odmítají terorismus jako prostředek k prosazení jakýchkoliv zájmů organizovaných skupin či jednotlivců.

2.5 Zhodnocení současného stavu

Ještě v 90. letech minulého století nebyl považován terorismus za přímou hrozbu, byl brán spíše jako riziko. Mezníkem pro toto vnímání se bezpochyby staly útoky z 11. září 2001 a s nimi spojené vysoké ztráty na životech, materiální škody a vznikla tak diskuze, jak této hrozbě čelit. Cíl teroristů vyvolat strach ve společnosti, byl bezezbytku naplněn. (Eichler, 2010, s. 142)

Je vysoce pravděpodobné, že teroristé od svých násilných aktivit vůči západnímu světu a jeho kultuře zcela jistě neupustí. Domnívám se, že se však budou měnit některé jeho formy a strategie. Ty základní formy zůstanou – specifický výběr míst, kde proběhnou nějaké akce, načasování tak, aby v lidech zanechali hluboké stopy. Dost možná se budou měnit i prostředky či způsoby k vedení útoků. Je otázkou, jak budou různé organizace nadále financovány. Není tajemstvím, že v současné době jsou různá uskupení podporována bohatými fyzickými a právníckými osobami, nejčastěji se bude jednat o „petrodolary“ z výhodného obchodování ropou, ale ojedinělé nejsou ani dotace od různých islámských států. To, že terorismus bude v budoucnu jednou z hlavních zbraní boje mezi Východem a Západem potvrzuje i Ibanéz: „..... *terorismus, který se dokázal přizpůsobit globálnímu prostředí, bude i nadále jednou z hlavních forem války v 21. století.*“ (Ibanéz, 2009, s. 123)

Tyto myšlenky jsou podporovány i tím, že v posledních letech se na Západě stále více mladých muslimů příslušejících mezi „zklamané vrstvy“ je frustrováno jejich situací na bohatém Západě, povětšinou stojí na okraji společnosti a jsou jim vytvářena jakási „ghetta“. Nedisponují ani takovými náboženskými znalostmi, náboženskými texty a ani je to moc nezajímá, nechtějí studovat složité právní systémy, islámskou věrouku, nechtějí praktikovat šariou předepsané rituály, čehož využívají radikální uskupení, které pak mnohé rekrutují do svých řad. Olivier Roy je definoval jako postislamisty, kteří nemají žádné vlastenecké hodnoty, neboť de facto nikam nepatří. Z původních zemí jejich rodiče odešli za mnohdy vysněným lepším životem, který se však povětšinou nenaplní a jejich děti tak nemají vlastenecké hodnoty, jediné, co je spojuje napříč zeměmi je vyznání – islám. (Mendel, 2008, s. 70)

3 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

V této kapitole budou představeny cíle práce a zvolené hypotézy ke splnění určených cílů této diplomové práce.

3.1 Cíl práce

Předmětem diplomové práce je zhodnocení současné hrozby Islamistického terorismu ve světě a možných příčin zvyšujícího se náboženského a ideologického násilí vůči civilnímu obyvatelstvu.

Cílem teoretické části této diplomové práce je zmapování současného stavu Islamistického terorismu a možných hrozeb ve světě. Jako dílčí cíle jsem si stanovil vysvětlení pojmu islám a jeho historický vývoj a také otázku proč někteří lidé hlásící se k islámu využívají k šíření tohoto náboženství násilí a útoky na civilní obyvatelstvo. Stejně tak bude vysvětlen pojem terorismus a jeho principy.

Pro pochopení dané problematiky v teoretické části také popíši pojmy, jakými jsou: Džihádismus, Salafismus, Wahhábismus, Islamismus a Islámský fundamentalismus.

V praktické části pomocí analýzy zhodnotím současný stav problematiky možných náboženských konfliktů s teroristickými útoky. Provedu verifikace nebo falzifikace stanovených hypotéz, a to pomocí výsledků nestandardizovaného dotazníkového šetření, a pomocí výsledků z provedených řízených rozhovorů s muslimem, žijícím dlouhodobě v České republice a s policistou, který byl dvakrát vyslán k plnění úkolů v rámci migrační krize na zahraniční misi a podílel se na registraci imigrantů v Řecku.

V praktické části zhodnotím získaná data z dotazníkového šetření a rozeberu odpovědi na jednotlivé otázky. K jasnému přehledu o výsledcích dotazníkového šetření využiji grafy, které však budou zařazeny do přílohy této diplomové práce.

Následně se pokusím shrnout všechny výsledky do stručného hodnocení, v němž se pokusím zodpovědět otázky o informovanosti respondentů o znalosti základních pojmů

vztahujících se k islámu, k terorismu a pokusím se udělat predikci vývoje v tomto směru, resp. toho, co by bylo třeba zlepšit v oblasti informovanosti občanů.

3.2 Stanovené hypotézy

V diplomové práci jsem si stanovil následující hypotézy:

Hypotéza 1: *Předpokládáme, že narůstající teroristické útoky ve světě, prováděné islamisty se přesunou i na území České republiky.*

Hypotéza 2: *Předpokládáme, že značná většina obyvatelstva České republiky je negativně ovlivněna k otázce islámu obecně, často na základě nepravdivých informací.*

Hypotéza 3: *Předpokládáme, že většina obyvatelstva České republiky, má strach z muslimů, neboť předpokládá, že jsou teroristé.*

4 METODIKA

V této kapitole popíši způsob a zvolené metody a prostředky výzkumného šetření, spadající do praktické části této diplomové práce.

4.1 Popis výzkumného šetření

Již z povahy tématu diplomové práce se nabízí jako základní výzkumná metoda komparativní studie, jež patří mezi kvalitativní výzkumné metody s vysokou hodnotou jak z hlediska vysvětlujícího, tak i z přístupu interpretativního. Konkrétně se bude jednat o komparaci dvou odlišných pojmů islám a terorismus jako odděleně, tak i v jejich vzájemném prolnutí. Tato komparace by měla splňovat charakteristiky výzkumného designu s názvem „makrokauzální analýza“. Ta používá srovnávací perspektivu při studiu jednoho konkrétního jevu (v mém případě to bude problematika islamistického terorismu) a skrz tuto komparaci se pokusím dosáhnout popisu jeho vývoje a predikovat jej jako hrozbu pro toto století.

Následně provedu na základě analýzy a interpretace dostupných dat v rámci komparativní studie formulovat hlubší trendy, které lze obecně vztáhnout na zkoumanou oblast islamistického terorismu ze strany radikálních islamistických skupin.

Pro potřebu získání dat od respondentů jsem zvolil nestandardizovaný kvantitativní výzkum za pomoci anonymního dotazníku, který byl v elektronické podobě. Tento dotazník jsem vytvořil a následně distribuoval mezi širokou veřejnost prostřednictvím internetových stránek <https://www.vyplnto.cz>, které jsou určeny k řešení online průzkumů. Danému dotazníkovému šetření byla přidělena unikátní webová adresa <https://59553.vyplnto.cz>, pod kterou bylo toto šetření provedeno.

Metoda elektronického sběru dat byla zvolen z důvodu nejefektivnějšího možného oslovení respondentů po celé České republice a dále z důvodu oslovení respondentů různých věkových kategorií i pohlaví.

Dotazníkové šetření bylo elektronicky prováděno na uvedené webové adrese <https://59553.vyplnto.cz> v časovém rozmezí od 11. 3. 2017 do 28. 3. 2017 a návratnost tohoto dotazníku činila dle elektronického vyhodnocení 82,3 %.

Jako další metod pro získání dat jsem použil řízený rozhovor s muslimem žijícím v České republice a s policistou, který se účastnil dvou zahraničních misí a podílel se na registraci migrantů v Řecku.

4.2 Popis výzkumného nástroje

Pro potřeby naplnění cíle výzkumu byl vytvořen anonymní nestandardizovaný dotazník. Tento dotazník obsahoval 16 otázek z nich bylo 13 otázek uzavřených a tři otázky byly polootevřené. Polootevřené otázky byly hlavními. Tyto otázky pomohly vyvrátit či potvrdit stanovené hypotézy. K vyvrácení či potvrzení hypotéz též poslouží dva řízené rozhovory, které vhodně doplní provedené anonymní dotazníkové šetření.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU

5.1 Základní informace průzkumu – dotazník

Autor průzkumu:	Karim Louni
Šetření:	11. 03. 2017 - 28. 03. 2017
Počet respondentů:	250
Počet otázek (max/průměr):	16 / 16
Použité ochrany:	žádné
Zobrazení otázek:	celý dotazník najednou
Návratnost dotazníků:	82,3 %

Návratnost dotazníků je dána poměrem vyplněných a zobrazených dotazníků. Jedná se o orientační údaj, který nebere v potaz ty oslovené respondenty, kteří ani nezobrazili úvodní text (neklikli na odkaz na dotazník).

Průměrná doba vyplňování:	00.02:54
----------------------------------	----------

5.2 Vyhodnocení údajů z dotazníků

Odpovědi respondentů na položené otázky

1. Pohlaví:

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Žena.	141	56,4 %
Muž.	109	43,6 %

2. Věk:

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
26-35 let.	111	44,4 %
18-25 let.	70	28 %
36-45 let.	45	18 %

46-55 let.	21	8,4 %
56-více let.	3	1,2 %

3. Co si myslíte, že je cílem teroristů?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Lokálně
Násilím a zastrašováním dosáhnout politických cílů.	161	64,4 %
Nastolit islám.	47	18,8 %
Zabíjet.	22	8,8 %
Peníze.	7	2,8 %
V dnešní době globálního islámského terorismu nejen dosažení politických cílů zmíněném výše, ale i chalífátu.	1	0,4 %
Zastrašováním a násilím dosáhnout paniky a strachu obyvatel a dosáhnout jak politických, tak finančních cílů.	1	0,4 %
Nelze jednoznačně vybrat jen jednu možnost z výše uvedených.	1	0,4 %
Násilím na civilním obyvatelstvu (veřejných místech) prosazovat svoje ideje (náboženské, politické, sociální aj.).	1	0,4 %
Zabíjet, nastolit islám a šířením strachu dosáhnout čehokoliv co se jim momentálně hodí.	1	0,4 %
Přesvědčování druhých o své pravdě.	1	0,4 %
Všechno uvedené.	1	0,4 %
Díky jejich víře věří v to, že zabít za svou víru a i u toho třeba zemřít, jim přinese štěstí.	1	0,4 %
Vlastní prospěch. Jejich cílem není nic co by bylo ve prospěch obyčejných lidí.	1	0,4 %
Msta.	1	0,4 %
Násilím a zastrašováním dosáhnout rozložení psychiky jednotlivce s efektem na celou společnost. Ochromení funkčnosti jednotlivce a společnosti útočením na strategické cíle buď pomocí konvenčních zbraní a pozemní války či v kyberprostoru.	1	0,4 %
Násilnou formou prosazení nábožensko-politických cílů.	1	0,4 %
Terorismus může mít různé příčiny.	1	0,4 %

4. Myslíte si, že by mohli islamističtí teroristé zaútočit v ČR?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ano.	75	30 %
Spíše ne.	73	29,2 %
Ano.	73	29,2 %
Nedovedu posoudit.	17	6,8 %
Ne.	12	4,8 %

5. Věděli byste, jak se při možném teroristickém útoku zachovat?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ne.	94	37,6 %
Spíše ano.	65	26 %
Nedovedu posoudit.	38	15,2 %
Ne.	29	11,6 %
Ano.	24	9,6 %

6. Co si představujete pod pojmem islám?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Lokálně
Náboženství.	181	72,4 %
Násilí.	23	9,2 %
Životní styl.	19	7,6 %
Terorismus.	14	5,6 %
Fanatismus.	2	0,8 %
Náboženství spojené s násilím, terorismem a nesmyslnými pravidly.	1	0,4 %
Náboženství s více směry (často neslučitelné) i životní styl.	1	0,4 %

Nelze jednoznačně odpovědět. Původně jen náboženství, nyní však již i životní styl a politické vyjádření.	1	0,4 %
Víru v něco, co neexistuje a vymáhání víry v toto násilím.	1	0,4 %
Náboženství i terorismus.	1	0,4 %
Sektářské náboženství.	1	0,4 %
Náboženský životní styl nebrání terorismu ani násilí.	1	0,4 %
Náboženství, v extrému násilí, terorismus.	1	0,4 %
a) + b) + spousta zbytečných problémů (+ d) v některých případech)	1	0,4 %
všechny zde uvedené možnosti dohromady	1	0,4 %
Náboženství. Které je zneužíváno jako nástroj k zfanatizování lidí.	1	0,4 %

7. Považujete islamistický terorismus za jednu z největších hrozeb současnosti?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Ano.	126	50,4 %
Spíše ano.	83	33,2 %
Ne.	21	8,4 %
Spíše ne.	18	7,2 %
Nedovedu posoudit.	2	0,8 %

8. Byl/a jste někdy v arabské zemi? (Například na dovolené.)

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Ano a klidně bych tam jel/a znova.	78	31,2 %
Ne a nikdy bych tam nejel/a.	63	25,2 %
Ne, ale klidně bych se tam podíval/a.	58	23,2 %
Ano, ale už bych tam nikdy nejel/a.	51	20,4 %

9. Vnímáte muslimy v ČR jako potenciální hrozbu?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ne.	87	34,8 %
Spíše ano.	65	26 %
Ne.	45	18 %
Ano	41	16,4 %
Nedovedu posoudit.	12	4,8 %

10. Měl/a jste někdy konflikt či jste byl/a svědkem konfliktu v ČR, který byl vyvolán muslimem?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Ne.	207	82,8 %
Ano.	20	8 %
Spíše ne.	14	5,6 %
Nedovedu posoudit.	7	2,8 %
Spíše ano.	2	0,8 %

11. Cítíte se v ČR bezpečně?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ano.	142	56,8 %
Ano.	86	34,4 %
Spíše ne.	14	5,6 %
Nedovedu posoudit.	6	2,4 %
Ne.	2	0,8 %

12. Myslíte si, že teroristické útoky v Evropě souvisí se současnou migrační vlnou arabského obyvatelstva?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Ano.	109	43,6 %
Spíše ano.	68	27,2 %

Spíše ne.	42	16,8 %
Ne.	19	7,6 %
Nedovedu posoudit.	12	4,8 %

13. Myslíte si, že Korán (Svatá kniha islámu) nabádá k terorismu?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Ne.	65	26 %
Spíše ne.	55	22 %
Nedovedu posoudit.	52	20,8 %
Spíše ano.	41	16,4 %
Ano.	37	14,8 %

14. Z čeho vychází Váš postoj k islámu?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Lokálně
Z médií.	84	33,6 %
Ze zkušeností.	66	26,4 %
Z literatury.	50	20 %
Z názoru přátel a mého okolí.	18	7,2 %
Z literatury, médií, školy a přátel.	1	0,4 %
Psala jsem BP na téma boj proti globálnímu terorismu v ČR, tak že získaných znalostí.	1	0,4 %
Jak z názorů přátel a mého okolí, tak z médií.	1	0,4 %
Všechny odpovědi dohromady.	1	0,4 %
Z kombinace literatury, média, zkušeností, selský rozum.	1	0,4 %
Směs mediální masáže a literatury. Korán nabádá k zabíjení jinověrců, takže nelze považovat za mírumilovné náboženství.	1	0,4 %
V minulosti dva na sobě nezávislé islamisty jsem měl v rodině - oba v pozici budoucích švagrů - jeden z mne neznámých důvodů vyhoštěn, druhý opakovaně zatčen za prodej drog. Ve třinácti letech tři hodiny mučen dvěma Araby. Jeden z nich byl drogový dealer - později zatčen za pobodání jiné osoby. Všimám si jejich chování a potřeb,	1	0,4 %

neslučují se s českým stylem života, mají potřeby ho měnit ku svému způsobu.		
Jak z literatury, tak i z názoru přátel a s hodně velikou rezervou média. Nicméně média nepovažuji za relevantní zdroj informací. Média na západě a východě Evropy jsou velice rozdílná a pohled na danou situaci hodně zkreslují.	1	0,4 %
Kombinace všeho.	1	0,4 %
Zajímám se o to.	1	0,4 %
Před tisíci lety byli Arabové nositeli vědy a kultury. Ještě před 50 lety byl Damašek nádherné město. A ještě před 20 lety bylo Turecko víceméně sekulární stát. Podívejte se tam teď, kdy se islám dostal do oficiálních struktur států.	1	0,4 %
Z přednášek a literatury.	1	0,4 %
Žiji v Belgii. Tady jich je hodně k tomu abych si udělala vlastní názor.	1	0,4 %
Ze vzdělání.	1	0,4 %
Souhrn všeho, mimo bodu 3.	1	0,4 %
Ze všeho výše uvedeného.	1	0,4 %
Ze zkušeností, z médií.	1	0,4 %
Kombinace uvedeného.	1	0,4 %
Všechny zde nabízené možnosti kromě možnosti „ze zkušeností“.	1	0,4 %
Z více zdrojů. Média nejsou objektivní, stejně jako většina názorů.	1	0,4 %
Mám dobré kamarády muslimy.	1	0,4 %
Z literatury, trochu z medií, trochu ze zkušeností (na VŠ jsme měli muslimy). Takže bych zaškrtl více odpovědí.	1	0,4 %
Analogií s vývojem křesťanství.	1	0,4 %
Z vlastního názoru.	1	0,4 %
Mám všech pět po hromadě, žiju život a pozoruji, čtu, vnímám. Je to můj pohled, který mi nikdo nemusí podsouvat.	1	0,4 %
Ze zdravého rozumu.	1	0,4 %
Kombinace všeho.	1	0,4 %
Kombinace výše uvedeného.	1	0,4 %
Ze znalosti vyšších cílů společnosti.	1	0,4 %
Ze všech 4 možností.	1	0,4 %

Ze zkušeností a medií.	1	0,4 %
Ze studia islámské problematiky.	1	0,4 %

15. Domníváte se, že současná informovanost v ČR o islámu je dostatečná?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

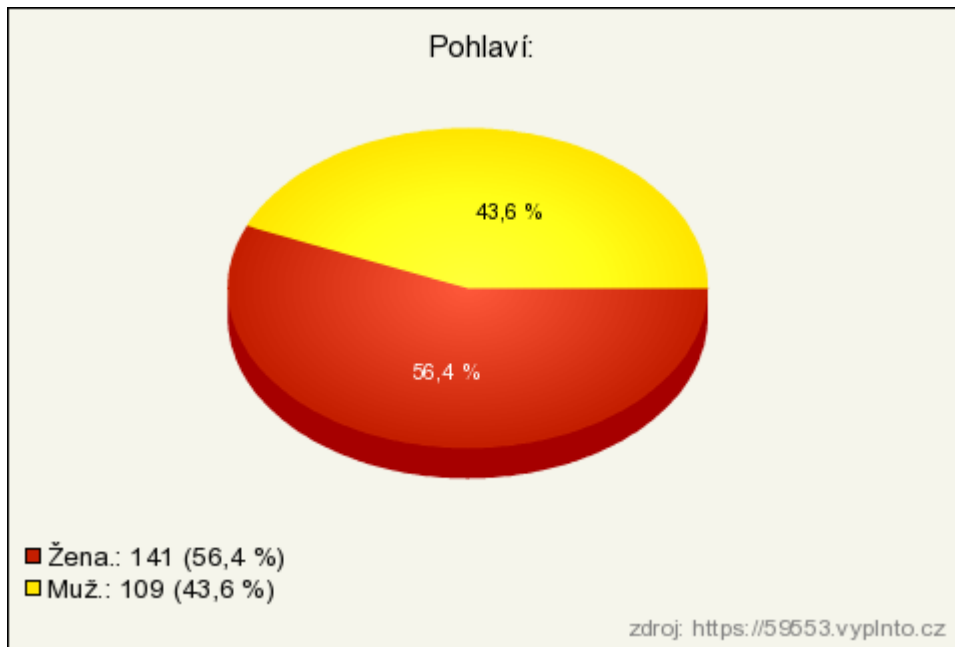
Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ne.	129	51,6 %
Ne.	75	30 %
Spíše ano.	27	10,8 %
Nedovedu posoudit.	13	5,2 %
Ano.	6	2,4 %

16. Domníváte se, že je ČR dostatečně připravena na možný teroristický útok?

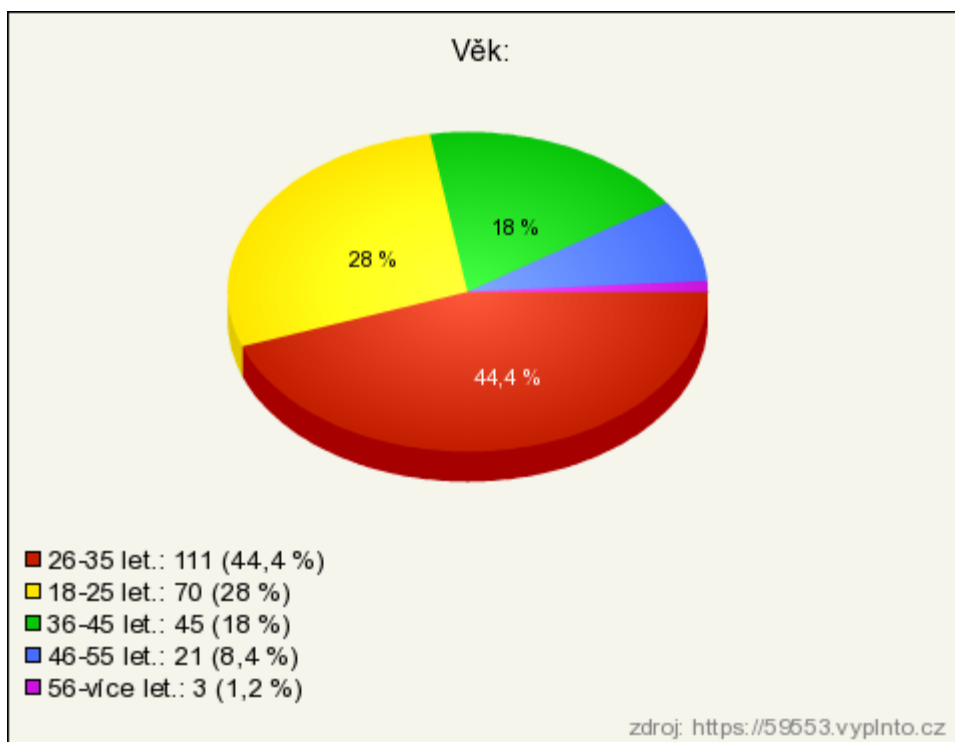
Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Lokálně %
Spíše ne.	96	38,4 %
Ne.	78	31,2 %
Spíše ano.	36	14,4 %
Nedovedu posoudit.	33	13,2 %
Ano.	7	2,8 %

5.3 Grafický přehled

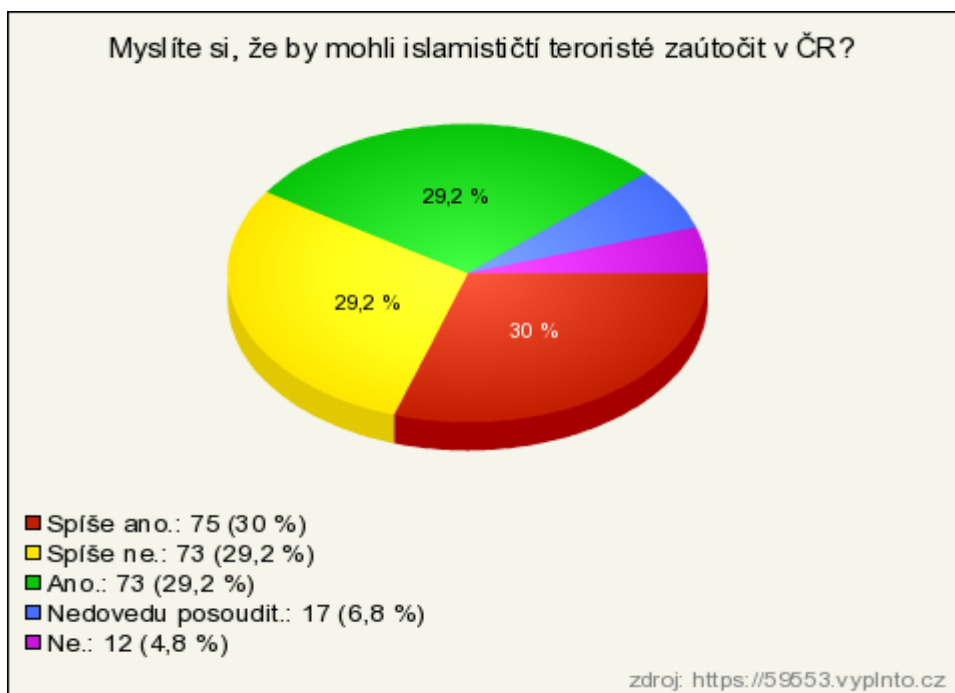
Obr. 1 – Pohlaví respondentů

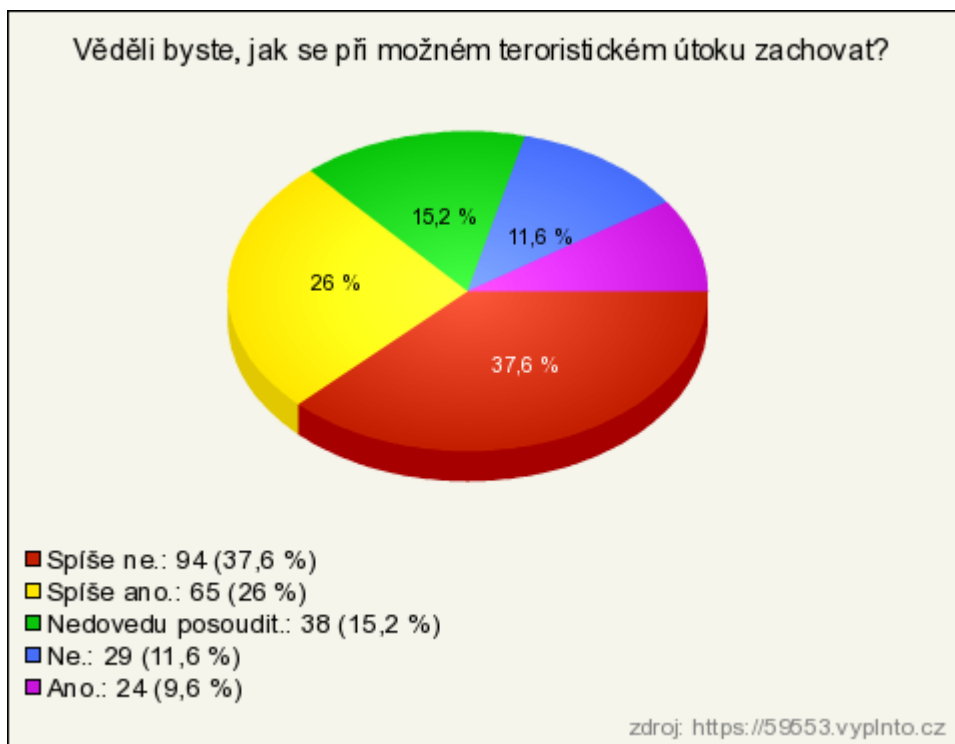
Obr. 2 – Věk respondentů

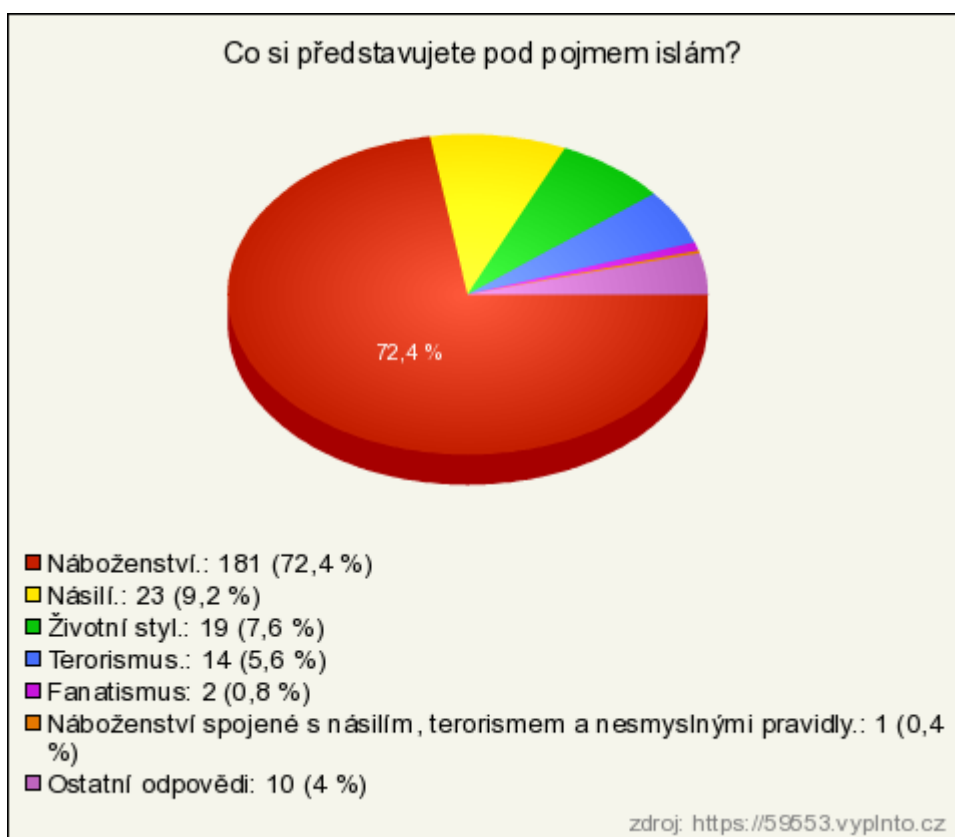
Obr. 3 – Co si myslíte, že je cílem teroristů

Obr. 4 – Myslíte si, že by mohli islamističtí teroristé zaútočit v ČR

Obr. 5 – Věděli byste, jak se při možném teroristickém útoku zachovat

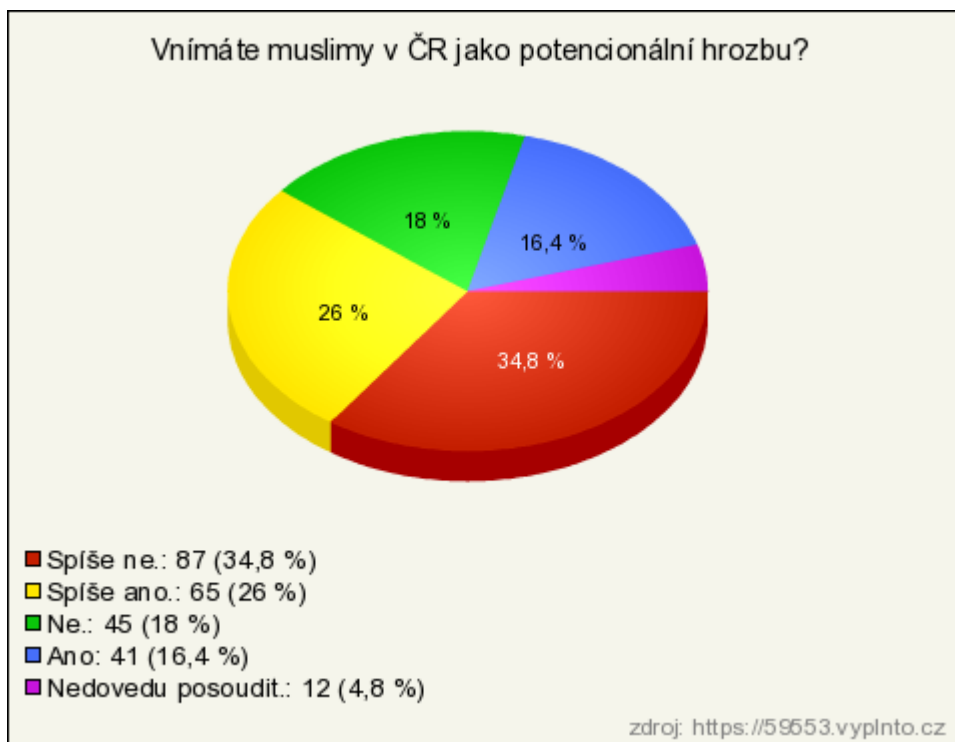
Obr. 6 – Co si představujete pod pojmem islám

Obr. 7 – Považujete islamistický terorismus za jednu z největších hrozeb současnosti

Obr. 8 – Byl/a jste někdy v arabské zemi

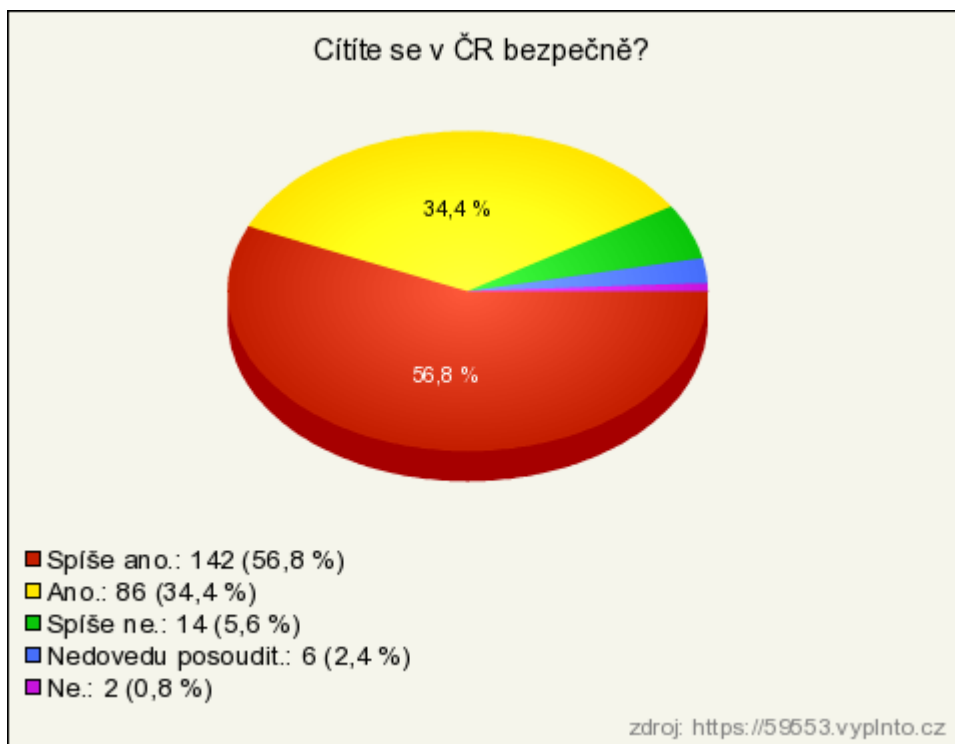

Obr. 9 – Vnímáte muslimy v ČR jako potencionální hrozbu

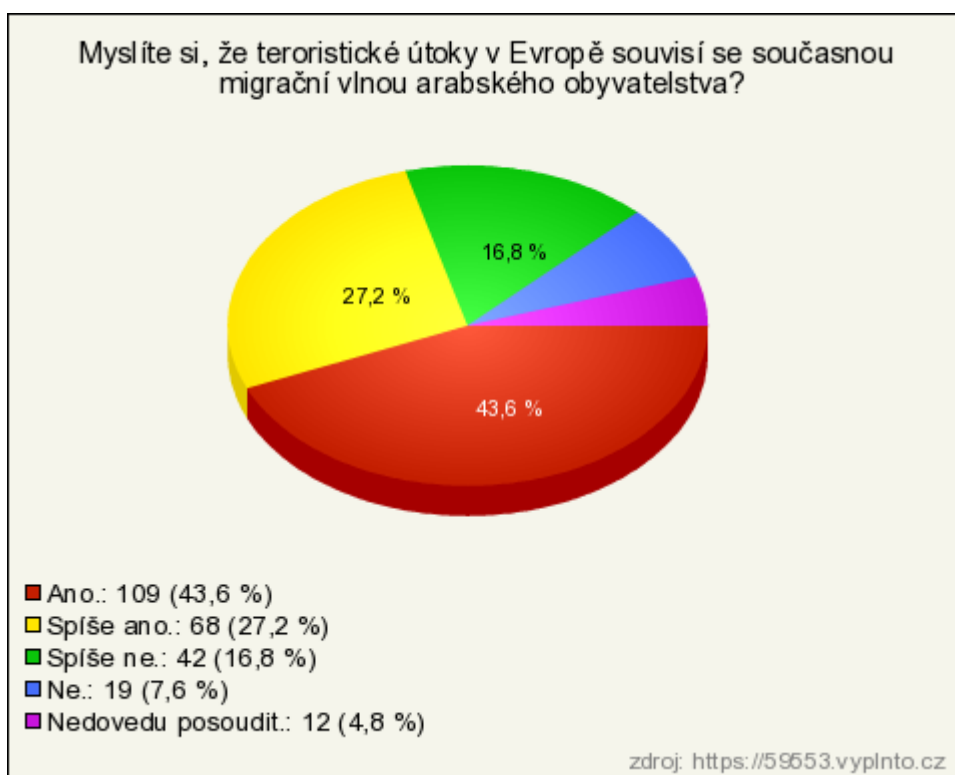

Obr. 10 – Měl/a jste někdy konflikt či jste byl/a svědkem konfliktu v ČR, který byl vyvolán muslimem

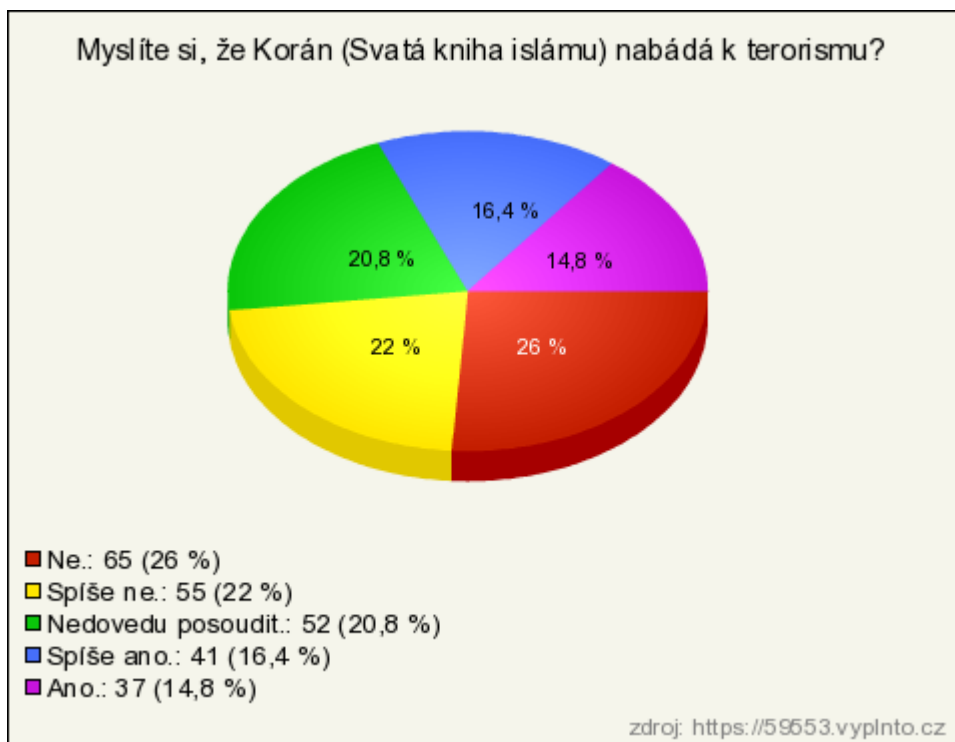

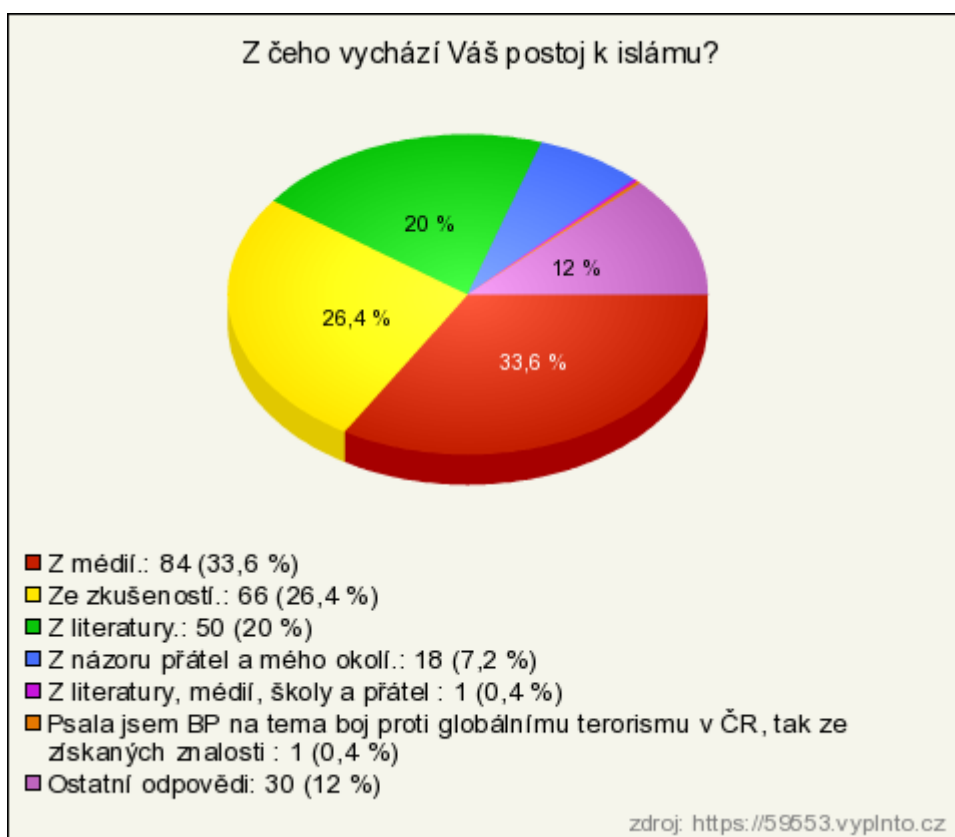
Obr. 11 – Cítíte se v ČR bezpečně

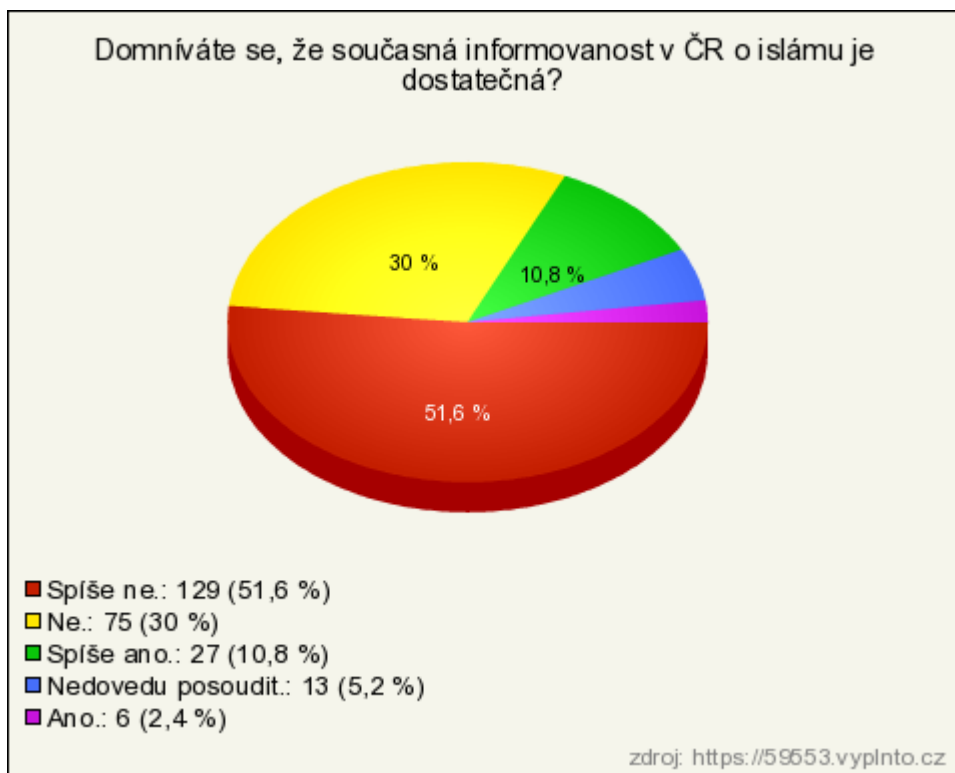
Obr. 12 – Myslíte si, že teroristické útoky v Evropě souvisí se současnou migrační vlnou arabského obyvatelstva

Obr. 13 – Myslíte si, že Korán (Svatá kniha islámu) nabádá k terorismu

Obr. 14 Z čeho vychází váš postoj k islámu

Obr. 15 – Domníváte se, že současná informovanost v ČR o islámu je dostatečná?

Obr. 16 – Domníváte se, že je ČR dostatečně připravena na možný teroristický útok

5.4 Rozhovor s muslimem

Řízený rozhovor s muslimem M.A. (Respondent si nepřál být jmenován.)

Den a čas: 3. 4. 2017 od 17:00 hod. do 18:30 hod.

Místo: Praha

1. Odkud pocházíte?

Pocházím z Alžírsko.

2. Kolik vám je let?

Je mi 45 let.

3. Jak dlouho žijete v ČR?

Žiji zde téměř 20 let.

4. Co vás přimělo přijet právě do ČR?

Přijel jsem do ČR studovat vysokou školu.

5. Jaké máte povolání?

Jsem podnikatel.

6. Kde jste se naučil tak dobře česky?

Česky jsem se naučil při studiu na vysoké škole a také díky tomu, že zde již dlouho žiju.

7. Ovládáte ještě nějaké cizí jazyky?

Ano, mluvím ještě rusky, německy a francouzsky.

8. Jak se vám v ČR líbí?

V ČR se mi líbí, zamiloval jsem si to tu. Oženil jsem se tu a cítím se tu doma.

9. Považujete ČR za bezpečnou zemi?

Ano. ČR považuji za bezpečnou zemi.

10. Jakého jste vyznání?

Jsem muslim.

11. Byl jste někdy v ČR diskriminován kvůli tomu, že jste muslim?

Ne. Nikdy jsem kvůli tomu diskriminován nebyl.

12. Jak dlouho jste muslim?

Celý život. Muslimem jsem od narození.

13. Co vás přimělo na cestu islámu?

Narodil jsem se v islámu. Všichni z mé rodiny byly muslimové, tak i já jsem muslim. Navíc islám je pro mě rád, který když člověk respektuje, tak bude šťastný.

14. Myslíte si, že je islám mírumilovné náboženství?

Samozřejmě, že to je mírumilovné náboženství.

15. Myslíte si, že by mohli v Evropě společně žít křesťané a muslimové, aniž by docházelo ke vzájemným konfliktům?

Myslím si, že ano. Už v minulosti žili křesťané s muslimy i židy společně. Když se podíváme do historie, tak např. ve svatém městě Jeruzalémě, žili společně tisíce let v míru. Dnes také žijí na mnoha místech muslimové a křesťané společně bez konfliktů, akorát se o tom tolik nemluví. Např. v Libanonu, Maroku, ale i ve Španělsku. Konflikty a nepokoje začaly až ve 20. století a to díky politickým a koloniálním zájmům.

16. Proč si myslíte, že se Evropané obávají islámu a muslimů?

Hlavním důvodem je, že Evropané neznají islám. Řídí se jen tím, co jim poskytují současná média. No a problém je, že tyto média jsou často neobjektivní a také vůči muslimům zaujatá.

17. Co říkáte na to, že mnoho lidí v Evropě spojuje islám s terorismem?

Může za to nedostatek poznání a také úmyslně zkreslené informace o islámu. Vezměte si, že k islámu konvertují tisíce lidí v Evropě, ale i na celém světě. Jsou mezi nimi i známé osobnosti jako např. Jeremy Jackson, bratr zesnulého Michaela Jacksona, který byl také muslim. Dcera bývalého prezidenta George W. Bushe se také hlásí k islámu. Švagrová Tonyho Blaira je také muslimka. Známy Americký zpěvák Snoop dog také konvertoval k islámu. A nelze opomenout ani světového boxerského šampiona

Muhammada Aliho. Ti všichni a mnoho dalších konvertovali k islámu a žádný z nich není násilník ani terorista.

18. Co říkáte na nedávné teroristické útoky v Evropě? (Např. Nice, Paříž, Berlín.)

Tyto útoky jednoznačně odsuzuji a v žádném případě je nepodporuji. Ti co tyto teroristické útoky páchají nemají s islámem nic společného. Jsou to zločinci nic jiného.

19. Čím si vysvětlujete možný nárůst teroristických útoků v Evropě?

Myslím si, že je za tím něčí snaha destabilizovat Evropu a vyvolat u jejich obyvatel strach a nejistotu.

20. Jak vnímáte současnou migrační vlnu arabského obyvatelstva?

Myslím si, že tato migrační vlna byla vyvolána záměrně, aby byla Evropa oslabena, a aby v ní nebyla rovnováha. Je totiž velice zajímavé, že byly válečné konflikty a nepokoje v Arabských zemích rozpoutány na různých místech a v krátkém časovém období, což vyvolalo takovou masivní migrační vlnu. Domnívám se, že tato migrační vlna byla organizovaná a někým také plánovaná.

Jak jinak si tedy vysvětlit, že uprchlíci utíkají před nepokoji ze svých zemí do Evropy, když mohou utéci do mnohem kulturně a mnohdy i vzdálenostně bližších zemí, kterými jsou např. Bahrajn, Saudská Arábie, Spojené arabské emiráty, ale také Singapur, Malajsie či Indonésie. Toto jsou také ekonomicky velmi vyspělé země a na víc i muslimské.

21. Myslíte si, že jsou migranti schopní integrace v EU?

To je individuální. Myslím si, že většina uprchlíků bude mít s integrací problém, protože mnoho jich je nevzdělaných, negramotných a zvyklých na jiný život. Pokud tito lidé přijedou do cizí země, a budou neustále spojeni se svou komunitou, tak se těžko integrují a naučí něčemu novému tak aby byli přínosem pro společnost.

22. Myslíte si, že by mezi migranty mohli být i islamističtí teroristé?

Je to velice pravděpodobné. V rámci vyvolané migrační vlny mají teroristé ideální podmínky k tomu, aby se dostali nepozorovaně do Evropy.

23. Považujete islamistický terorismus jako největší hrozbu současnosti?

Terorismus i všechny jeho formy jsou určitě největší hrozbou současnosti. Akorát se mi nelíbí, že je pojem islám v této souvislosti zneužit. Islám není terorismus.

24. Proč si myslíte, že se teroristé odvolávají na islám?

To je jednoznačně účelové jednání. Je to válka proti islámu. Tito teroristé, co se odvolávají na islám, o něm vůbec nic nevědí. Jsou zmanipulovaní. Vezměte si např. Salah Abdeslam, který je považován za strůjce teroristického útoku v Paříži v roce 2015. Jeho rodiče jsou přistěhovalci z Maroka. On se narodil v Belgii. Občanství má Francouzské a tvrdí, že vyznává islám a že je muslim. On žil na sociálních dávkách, pil alkohol, fetoval a prodával drogy. To vše je v islámu zakázáno, tak jaký pak to může být muslim, když ani nečetl Korán? Myslím si, že byl k teroristickému útoku instruován a že za něj dostal dobře zaplaceno.

Dalším příkladem je Tunisian Mohamed Bouhleb, který spáchal teroristický útok v Nice v roce 2016. Tento člověk žil ve Francii několik let. Užíval drogy a byl i několikrát trestán za krádeže a násilí, které páchal. Myslíte si, že tento člověk je také muslim? Vždyť je jasné, že o islámu neměl ani tucha. A není zajímavé, že tento člověk, který byl na pokraji společnosti, den před spácháním teroristického útoku zašle domů do Tunisu 100000 euro? Opět jsem přesvědčen, že i tento teroristický útok byl řádně naplánovaný a že Bouhleb za něj dostal také zaplaceno.

25. Jaké osoby a z jakých zemí se domníváte jsou, dle Vašeho názoru, pro EU potažmo pro ČR největším rizikem a proč?

To je těžké říci. Všichni lidé, kteří se nechají uplatit a přesvědčit k teroristickému útoku jsou nebezpeční. Mnohdy mohou být pro EU nebezpeční i jejich vlastní obyvatelé. Je zajímavé, že teroristické útoky v Evropě páchají většinou i lidé, kteří tu již delší dobu žijí nebo se tu dokonce narodili.

26. Jaký máte názor na tzv. Islámský stát?

Myslím si, že je to skupina neuspořádaných a nelidských osob. Mnoho z nich je závislých na drogách a mají homosexuální styky mezi sebou. To islám zakazuje. Jsou to paraziti, které ani většina Arabů nepodporuje a nesouhlasí s nimi. Myslím si, že dostávají za své teroristické útoky dobře zaplaceno.

27. Co si o tzv. Islámském státu myslí Arabové?

Muslimové a většina Arabů jsou jednoznačně proti nim. Je to i z toho důvodu, že Daesh již zabili a bezdůvodně zabíjejí mnoho nevinných muslimů a Arabů.

28. Proč si myslíte, že nebyl ještě tzv. Islámský stát poražen?

Myslím si, že není dosud poražen proto, že je tajně někým podporován a také není vyvíjen tak velký nátlak, aby byl poražen. Jeden z důvodů může být i to, že Daesh tajně obchoduje s ropou s Tureckem, Ruskem i USA. Jedná se zde o miliony dolarů.

Také se domnívám, že pokud by světové velmoci opravdu chtěli, zlikvidovat Daesh, tak pokud by spojili, svou techniku a armády, tak by už žádný Daesh neexistoval. Prostředky a vybavení na to rozhodně mají.

29. Co si myslíte o teroristických organizacích, jakými jsou např. al-Káida, Tálibán nebo tzv. Islámský stát?

Po okupaci Afganistánu v 80. letech byla skupina džihádistů podporována USA proti Rusku, aby padnul v Afganistánu režim komunismu. Dá se říct, že se jim to i podařilo. Osvobodili Afganistán a vznikla zde různá politická hnutí jako Borhandin Rabani, Hekmatiar, Ahmad Šah Masud. Tato hnutí začala následně bojovat mezi sebou o moc. V 90. let vzniknul Tálibán, který byl podporován ze strany USA aby zlikvidoval ostatní zmíněná hnutí v zemi.

Co se týče Al-Káidy, tak je zajímavé, že její bývalý vůdce Usáma Bin Ládín byl studentem v USA, a také že dříve spolupracoval s americkými bezpečnostními složkami.

Daesh má za svého vůdce Abú Bakr al-Bagdádí. Tento člověk byl dříve vězněn v Jordánsku za špionáž pro USA. Je zajímavé, že v mnoha případech u těchto teroristických organizací je zanechána stopa ze strany USA. Otázka je, jestli to je skutečně náhoda či nikoliv.

Přijde mi, že tito teroristé, kteří se zaštiťují do těchto opovržených organizací, chtějí islám poškodit a znesvětit. Přijde mi, že chtějí vyvolat u lidí pocit nenávisti vůči islámu.

30. Co je džihád?

Džihád v islámu je nejvyšší duchovní stupeň. Úkolem džihádu je ochrana a upevnění státu a víry. Džihád má svá pravidla a jejich porušování a zneužívání je hříchem. Zneužívání džihádu a odvolávání se na něj například při teroristických útocích, je ze strany muslimů tvrdě odsuzováno.

5.5 Rozhovor s policistou

Řízený rozhovor s policistou „M.T.“ (Respondent si nepřál být jmenován)

Den a čas: 16. 3. 2017 od 18:00 hod. do 20:00 hod.

Místo: Praha

1. Jak dlouho pracujete u Policie České republiky?

10 let.

2. U jakého útvaru pracujete?

Útvar nechci konkretizovat, ale mohu Vám říct, že pracuji na SKPV. (Služba kriminální policie a vyšetřování.)

3. Co vás vedlo k tomu, že jste se přihlásil na zahraniční misi?

Byla to zvědavost a také jsem chtěl nabrat nějaké nové životní zkušenosti.

4. Jak probíhal Váš výběr?

Nejprve jsem si podal žádost, se kterou jsem musel mít doporučující dopis od mého nadřízeného. (Přihlásit se mohli pouze policisté, kteří slouží u policie minimálně 4 roky.) Poté jsem se účastnil pohovoru na policejním prezidiu a na závěr jsem musel podstoupit jazykový test z Anglického jazyka. Po splnění těchto kritérií jsme ještě museli podstoupit školení od pracovníků agentury Frontex.

5. Kolik českých policistů bylo s Vámi na tuto misi vybráno?

Na náš turnus bylo vybrán 10 policistů.

6. O jakou misi se jednalo?

Byla to mise agentury Frontex zaměřená především na ochranu vnějších hranic EU a na migraci arabského obyvatelstva na území EU.

7. Co je agentura Frontex?

Frontex je zkratka francouzských slov Frontières extérieures, což v překladu znamená vnější hranice. Je to agentura Evropské unie, která byla zřízena za účelem koordinace

ochrany vnějších hranic EU. Tato agentura se zabývá především bojem proti ilegální migraci, ale také proti obchodu s lidmi a infiltrací teroristů.

8. Kam jste byl na misi vyslán?

Působil jsem na jednom z hotspotů na Řeckých ostrovech, blíže nemohu specifikovat. Jen bych chtěl zmínit, že v té době bylo zřízeno v Řecku 5 hotspotů a to na ostrovech Lesbos, Leros, Chios, Samos a Kos.

9. Co je to hotspot?

V hotspotech probíhala registrace uprchlíků včetně digitálního sběru otisků prstů. Uprchlíci zde byli ubytováni na nezbytnou dobu. V případě potřeby jim zde bylo poskytnuto lékařské ošetření. Také se tu rozhodovalo, kdo z migrantů bude moc pokračovat v cestě, a kdo ne.

10. Jak dlouho jste tam byl?

Byl jsem tam 2 x 2 měsíce.

11. Co tedy následovalo po Vašem příletu do Řecka?

Po příletu jsme se ubytovali. Následně nás čekalo školení od řecké policie a od zaměstnanců Frontexu. Dostali jsme obecné informace, jak to tam vše funguje, a také jsme si poslechli zkušenosti z praxe ostatních příslušníků. Dále jsme byli seznámeni s oprávněními a povinnostmi a také jsme byli upozorněni, že veškeré problémy máme ihned řešit s Řeckou stranou.

12. Byli zde i policisté z jiných zemí?

Ano, byli zde policisté z členských států EU, a především Řekové, kteří tu měli hlavní slovo.

13. Byli jste ozbrojeni?

Ne, zbraně jsme neměli a ani uniformy. Měli jsme jen průkaz od Frontexu a modrou pásku na ruku. Zbraně a uniformy měli jen Řečtí policisté.

14. Co byla Vaše náplň práce?

Moje práce bylo snímání a evidování otisků prstů uprchlíků, které jsem ukládal do databáze. Také jsem do systému ukládal jejich osobní data. Ze začátku to bylo trochu náročnější, protože se otisky musely evidovat elektronicky a evidenční systém, který jsme měli, byl v řečtině. Po zaškolení jsem si postup evidence zapamatoval a začal pracovat samostatně. Pro případ nejasností tu byli přítomní i řečtí policisté, kteří by mi s vyplňováním poradili, ale to nebylo potřeba.

15. Byli zde i jiné profese než sběr otisků prstů?

Samozřejmě. Byli zde specialisté na doklady, jazykoví specialisté a tlumočníci, specialisté na migraci a také tzv. screeners a debriefers.

16. Můžete zmíněné profese v krátkosti představit?

Specialisté na doklady byli odborníci, kteří zkoumali především cestovní doklady a osobní doklady uprchlíků. Dokázali rozeznat originál, pozměněný i padělaný doklad. Jazykoví specialisté a tlumočníci znali jazyky uprchlíků, včetně specifických regionálních nářečí. Také znali oblasti, z kterých uprchlíci tvrdili, že pocházejí. Např. někteří uprchlíci tvrdili, že jsou z Afganistánu. A když se jich tlumočnick ptal odkud přesně, jaká města jsou v okolí, jakou měnou se tam platí a podobně, tak mnohokrát podle dialektu a uvedených informací zjistil, že někteří uprchlíci lžou a také, že nepochází ze země nebo místa odkud tvrdí. A tak se zjistilo, že např. mnoho Pákistánců se za Afgánce pouze vydává, protože to bylo pro ně příznivější.

Screeners byli specialisté, kteří vytěžovali uprchlíky. Zajímalo je především jak se jmenují, odkud jsou, kam se chystají, co chtějí v Evropě dělat a proč utíkají ze své země.

Debriefers byli specialisté, kteří se soustředovali na pozadí migrace. Zajímalo je především, jak se sem uprchlík dostal, kudy cestoval, kdo mu cestu domluvil, kolik za ní zaplatil apod.

17. Jaké bylo vaše pracovní prostředí?

V našem hotspotu to v rámci možností šlo. Úřadovalo se na staré policejní služebně a také v kontejnerových místnostech, kde bylo veškeré potřebné vybavení. Měli jsme tu dvanácti hodinové služby.

18. Můžete popsat, jak probíhal registrační proces migrantů ve vašem Hotspotu?

Popíšu Vám to ve zkratce. Po přivezení uprchlíků do hotspotu byl s nimi zahájen registrační proces. Během něj podstoupili uprchlíci kontrolu dokladů, byl s nimi proveden rozhovor, byly jim sejmuty otisky prstů a také byli vytěženi screenerem a debrieferem. Po tomto procesu se šli ubytovat. Přítomné neziskové organizace jim poskytly jídlo, potřebné oblečení a vysvětlily jim chod tábora. Nutno říct, že registrační proces trval cca 3 hodiny, a to za předpokladu, že se nevyskytly žádné větší problémy. Jinak to trvalo mnohem déle.

Po registraci museli uprchlíci čekat v táboře, které byl spojen s Hotspotem na rozhodnutí. To mohlo u některých uprchlíků trvat i několik měsíců.

19. Odkud migranti nejčastěji pocházeli a jaké měli u sebe doklady?

Nejčastěji jsem se setkal s lidmi z Iráku, Sýrie, Afganistánu, Pákistánu, ale byli tu i např. osoby z Íránu, Súdánu a Indie. To však bylo spíše ojedinělé.

Co se týče dokladů, tak Iráčané a Syřané měli ve většině případů u sebe pasy nebo občas řidičské průkazy. Afgánci zase z 50 % měli rodinné karty a ostatních 50 % Afgánců nemělo žádné doklady. Pákistánci žádné doklady neměli, jen výjimečně.

Většina uprchlíků byli mladí muži, mezi 20 až 35 lety. Výjimku tvořili především Syřané a část Iráčanů, ti většinou přicházeli do hotspotů s celou rodinou.

20. Byli někteří uprchlíci problémovými?

Nejvíce problémů dělali Pákistánci. Ve většině případů se vydávali za Afgánce, protože Pákistán nebyl považován za nebezpečný. Jinak to v celku šlo.

21. Co se dělo s lidmi, kteří neměli doklady?

Pokud uprchlík neměl doklady, nebo nastal u něj nějaký problém, začal ho důkladně prověřovat screener a tlumočnick. Tlumočnick byl odborník na řeč i nářečí a také na oblast, odkud uprchlík tvrdil, že pochází. Uprchlík dostával zeměpisné otázky z oblasti, ze které tvrdil, že pochází. Např. jaké tam je pohoří. Jaká řeka místem protéká. Jaké vesnice jsou v okolí. Jaká měna se tam používá apod. Tlumočnick dokázal rozeznat i nářečí a společně se screenerem dokázali zjistit, zda osoba lže či ne. Pokud bylo vyhodnoceno, že osoba mluví pravdu, následoval s ní registrační proces a následně se mohla připojit k ostatním uprchlíkům. Pokud bylo vyhodnoceno, že osoba nemluví pravdu, musela také podstoupit

registrační proces. Po něm si osobu převzaly řecké úřady a začaly jí opět prošetřovat. Někteří z těchto uprchlíků byli vráceni do Turecka.

22. Kolik osob jste denně odbavili?

To bylo různé. Když byl klid, tak na našem hotspotu bylo za směnu odbaveno např. jen 20 osob, ale to nebylo tak časté. No a když bylo rušno, tak to bylo i 500 uprchlíků za směnu.

23. Jaký důvod dostat se do EU migranti nejčastěji uváděli?

Nejčastěji uváděli, že utíkají před válkou nebo teroristy v jejich zemi. Někteří Syřané a Iráčané uváděli, že jsou křesťany a utíkají před Daesh (tzv. Islámským státem).

24. Jakou cílovou zemi nejčastěji migranti uváděli?

V naprosté většině případů se chtěli uprchlíci dostat do Německa, protože tam prý mají příbuzné. Hodně uprchlíků chtělo také do Švédska nebo Švýcarska. Jen minimum uprchlíků odpovědělo, že jim to je jedno, hlavně když budou v bezpečí.

25. Myslíte si, že použité kontrolní mechanismy k odhalení nebezpečných osob byly dostačující?

Nemyslím si, že byly dostačující. Velký problém jsem spatřoval např. v tom, že se otisky prstů brali, jen osobám nad 14 let. A tak spousta uprchlíků začalo tvrdit, že jim je méně než 14 let i když měli plnovous. Pokud však nebylo uprchlíkovi prokázáno, že mu je více (a to především lékařskou prohlídkou), tak byl respektován věk, který udával. Vzhledem k množství migrantů a počtu pracovníků na Hotspotech však nebylo možné v dané věci udělat více.

26. Myslíte si, že se dá vyloučit vstup nebezpečných osob do EU přes hotpoty?

Jednoznačně se to vyloučit nedá. Toto riziko se dá pouze minimalizovat, bohužel.

27. Myslíte si, že jsou uprchlíci schopni integrace v EU?

To je těžká otázka. Myslím si, že lidé ze Sýrie a Iráku by se integrovat mohli. Bylo na nich vidět, že jsou vzdělaní a mnozí z nich, hlavně Syřané, uměli i dobře anglicky. S ostatními uprchlíky např. z Afganistánu a Pákistánu, si myslím, že bude docela problém. Většina z nich byli nigramotní a mimo svého nářečí žádný jiný jazyk neuměli.

28. Myslíte si, že jsou uprchlíci bezpečnostní hrozbou pro EU a její obyvatele?

Nemyslím si, že všichni uprchlíci jsou bezpečnostní hrozbou, to v žádném případě. Mnozí z nich vypadali, že opravdu utíkají před válkou a pomoc potřebují. Také mnoho uprchlíků říkalo, že až u nich nepokoje ustanou, tak se vrátí zpět domů. Na druhou stranu, vzhledem ke kontrolním mechanismům a počtu uprchlíků, kdy mnohdy museli policisté a kontroloři vycházet pouze z informací, které jim uprchlíci poskytli, a kdy mnohé tyto informace nebylo možné ověřit, nelze vyloučit, že někteří z uprchlíků by hrozbou skutečně být mohli. Toto riziko nesmí být v žádném případě podceněno.

29. Myslíte si, že bylo Vaše posláni na misi zbytečné?

Rozhodně ne. Myslím si, že práce na misi byla úspěšná a především potřebná.

30. Když byste měl možnost jet opět na zahraniční misi, Využil byste tuto nabídku?

Určitě ano.

5.6 Vyhodnocení cílů práce

V diplomové práci jsme si stanovili několik cílů. Prvním cílem bylo přinést na základě analýzy dostupné odborné literatury ucelený náhled na systémy posttraumatické intervenční péče a kolegiální podpory, a rovněž popsat problematiku stresu, traumat, posttraumatické stresové poruchy a syndromu vyhoření. V teoretické části jsme popsali vývoj těchto systémů a současný stav včetně psychologické péče poskytované policistům a zaměstnancům policie v tíživých životních situacích. Zadaný cíl se nám podařilo kompaktně obsáhnout v teoretické části práce.

Další cíl pojednával o verifikaci či falzifikaci naformulovaných hypotéz. Byly vytvořeny 3 hypotézy, které jsem na základě vyhodnocení anonymního dotazníku a řízených rozhovorů posoudil a vyhodnotil. Dané hypotézy byly verifikovány.

Za třetí cíl jsem měl analýzu výsledků získaných v rámci dotazníkového šetření, které jsme provedl v kapitole „5.2 Vyhodnocení údajů z dotazníků“. Pro lepší pochopení je možné využít grafický přehled v přílohové části této práce.

Čtvrtým cílem bylo zhodnocení možného doporučení zlepšení efektivity informovanosti občanů o islámu a predikce možností útoků islamistických teroristů na území České republiky. Toto vyhodnocení bude uvedeno v následující kapitole 6.

5.7 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1: *Předpokládáme, že narůstající teroristické útoky ve světě, prováděné islamisty se přesunou i na území České republiky.*

S hypotézou 1 souvisely otázky z dotazníkového šetření č. 4, 5, 7, 9, 11 a 12. Otázky z řízeného rozhovoru s policistou, který byl vyslán na zahraniční misi, vztahující se k této hypotéze byly č. 25, 26, 27, 28. Otázky provedené v řízeném rozhovoru s muslimy, žijícím v České republice souvisely otázky č. 17, 18, 22.

Na základě vyhodnocených výsledků lze konstatovat, že Hypotéza 1 byla potvrzena.

Hypotéza 2: *Předpokládáme, že značná většina obyvatelstva České republiky je negativně ovlivněna k otázce islámu obecně, často na základě nepravdivých informací.*

S hypotézou 2 souvisely otázky z dotazníkového šetření č. 16 a 15. Otázky z řízeného rozhovoru s policistou, který byl vyslán na zahraniční misi, vztahující se k této hypotéze byla pouze otázka č. 19. Otázky provedené v řízeném rozhovoru s muslimy, žijícím v České republice souvisely otázky č. 12, 13, 14, 26, 29, 30.

Na základě vyhodnocených výsledků lze konstatovat, že Hypotéza 2 byla potvrzena.

Hypotéza 3: *Předpokládáme, že většina obyvatelstva České republiky, má strach z muslimů, neboť předpokládá, že jsou teroristé.*

S hypotézou 3 souvisely otázky z dotazníkového šetření č. 4, 7, 9, 10, 12, 13, 16. Otázky z řízeného rozhovoru s policistou, který byl vyslán na zahraniční misi, vztahující se k této hypotéze nebyly žádné. Otázky provedené v řízeném rozhovoru s muslimy, žijícím v České republice souvisely otázky č. 15 a 16.

Na základě vyhodnocených výsledků lze konstatovat, že Hypotéza 3 byla potvrzena.

6 DISKUZE

Již z povahy tématu diplomové práce se nabízí jako základní výzkumná metoda komparativní studie, jež patří mezi kvalitativní výzkumné metody s vysokou hodnotou jak z hlediska vysvětlujícího, tak i z přístupu interpretativního. Konkrétně se bude jednat o komparaci dvou odlišných pojmů islám a terorismus jako odděleně, tak i v jejich vzájemném prolnutí. Tato komparace by měla splňovat charakteristiky výzkumného designu s názvem „makrokauzální analýza“. Ta používá srovnávací perspektivu při studiu jednoho konkrétního jevu (v mém případě to bude problematika islamistického terorismu) a skrz tuto komparaci se pokusím dosáhnout popisu jeho vývoje a predikovat jej jako hrozbu pro toto století. Následně budu na základě analýzy a interpretace dostupných dat v rámci komparativní studie formulovat hlubší trendy, které lze obecně vztáhnout na zkoumanou oblast islamistického terorismu ze strany radikálních islamistických skupin.

S tím souvisí i v současné době velmi diskutované téma – migrace obyvatelstva. V důsledku válek na blízkém Východě, ale i v jiných částech světa, migruje po celém světě velké množství obyvatel a jejich hlavním cílem je západní Evropa. Migrační vlna, která zasáhla Evropu, byla tak rychlá, že na ni evropští představitelé nestihli včas zareagovat a do Evropy proudily tisíce lidí, o nichž nikdo nic neví. Později přijatá opatření hodnotím z hlediska bezpečnosti, jako nedostatečná. Odkazuji jak na případ berlínského útočnicka, tak i na rozhovor s policistou, který je součástí této práce, a poměrně pečlivě mapuje možnosti, jak se do Evropy může dostat i radikalista. Kontrolní mechanismy, které byly nastaveny např. na řeckém ostrově Kos nemohly odhalit všechny osoby, které neutíkaly před válkou a násilím, ba naopak možná násilí přinesou, pevně však doufám, že se v této predikci mýlím. O tom, jak přesně „kontrola“ přicházejících do Evropy fungovala podám popis na jiném místě této práce a to v řízeném rozhovoru s policistou ČR, který se dvakrát zúčastnil zahraniční mise v souvislosti s migrační vlnou.

Výsledkem vyhodnocených dat byla potvrzena predikce narůstajícího islamistického terorismu na území Evropy. Z toho plyne, že ani česká republika není před těmito útoky v bezpečí. Toto potvrzují i české tajné služby, které v této problematice nezahálí, když shromažďují informace o možných teroristických útocích právě

v České republice. Toto mohu doložit i porovnáním s Výroční zprávou Vojenského zpravodajství za rok 2015:

„Celkovou bezpečnostní situaci na Blízkém a Středním východě zásadním způsobem ovlivňoval válečný konflikt v Sýrii. Od počátku roku až do konce září 2015 si udržovaly povstalecké skupiny iniciativu v několika provinciích proti slábnoucím vládním jednotkám. Nepříznivou situaci syrské armády využívalo i radikální islamistické hnutí Da'esh (Islámský stát) v centrální Sýrii. Vládnoucímu režimu hrozily výrazné územní ztráty.“

Intervence ozbrojených sil Ruské federace v říjnu 2015, provedená na žádost syrské vlády, vedla k zásadnímu obratu ve vývoji. V rámci vojenských opatření Rusko vybudovalo leteckou základnu u města Latákia a provedlo intenzivní letecké a raketové útoky primárně zaměřené na pozice povstalců a s omezenou intenzitou i proti uskupením teroristického hnutí Da'esh. Na zvýšení bojeschopnosti syrské armády se kromě ruské materiální pomoci podílel také Írán zapojením příslušníků šítských milicí. Syrská armáda s pomocí spojenců získala iniciativu a dosáhla řady taktických úspěchů. Přestože přinutila povstalce přejít do defenzívy, nedosáhla naplnění hlavních strategických cílů, a to porážky opozičních militantů a eliminace teroristických skupin. Šance na dosažení trvalého míru v Sýrii při zachování její územní celistvosti bude dále snižovat komplexita konfliktu daná protichůdnými zájmy velmocí i regionálních mocností, které činí z konfliktu tzv. proxy válku. Situaci bude komplikovat také rozdílný přístup některých zemí k působení radikálních islamistických a teroristických uskupení.

Bezpečnostní zájmy ČR byly a budou ovlivňovány, spíše než samotnou válkou v Sýrii, především jejími důsledky. Ohrožení byli vystaveni pracovníci velvyslanectví ČR v Damašku formou útoků povstalců v těsné blízkosti zastupitelského úřadu. Syrský konflikt bude i v budoucnu ohrožovat zájmy ČR v podobě pokračující migrace syrských uprchlíků a pronikáním islamistů vyznávajícím ideje Da'esh s bojovými zkušenostmi do Evropy.“

K možným teroristickým hrozbám pro Českou republiku dále Vojenské zpravodajství ve své výroční zprávě za rok 2015 uvádí:

„Nejvýznamnější hrozbu představovaly teroristické organizace s ideologií militantního islamismu. Mezi nimi dominovalo hnutí Da'esh, které v průběhu roku 2015 rozšířilo svoji působnost kromě Iráku a Sýrie, také do Jemenu, Egypta a Libye a stalo se tak nejvýznamnější

a zároveň nejnebezpečnější teroristickou organizací současnosti. Některé informace hovořily o rozšíření hnutí také do Afghánistánu, Pákistánu a potenciálně do Tuniska a Bosny a Hercegoviny. Záměry hnutí Da'esh indikovaly teroristické útoky spáchané 13. listopadu 2015 v Paříži, které bezprostředně zhoršily bezpečnostní prostředí v západní Evropě.

Druhou nejvýznamnější teroristickou organizací byla al-Káida a její spřízněné skupiny. I přes ztráty utrpěné v rámci globálního boje proti terorismu, ale také soupeřením s hnutím Da'esh, které vedly k odlivu řady příznivců i sponzorů, představovala tato organizace přetrvávající hrozbu pro bezpečnost ve světě. Její akceschopnost dokládaly úspěchy jejich odnoží al-Káidy na Arabském poloostrově a al-Kájdý v islámském Magrebu, které dokázaly v roce 2015 získat významný územní vliv na Blízkém a Středním východě a v Africe.

Obě teroristické skupiny představují trvalou hrozbu pro země Západu. V jejich řadách stále pravděpodobně působí expert na výbušniny Ibrahim al-Asíri, který vyrobil několik sofistikovaných výbušných zařízení použitých při pokusech o provedení útoku na civilní leteckou dopravu. V souvislosti se zvyšujícím se vojenským tlakem na jádro „chalífátu“ v Sýrii a Iráku budou pro naplnění cílů hnutí Da'esh v Eurasii nabývat na významu organizace a jednotlivci, kteří se s ním budou ideologicky ztotožňovat, ačkoliv jím nebudou přímo řízeni.

Přímo v Evropě hnutí Da'esh zrekruovalo až několik tisíc bojovníků, kteří se po návratu z ozbrojených konfliktů do zemí svého původu stávají hlavními představiteli teroristických hrozeb. Zahraniční bojovníci tak z dlouhodobého hlediska představují nebezpečný potenciál pro šíření krajně militantního islamismu v evropském prostředí.

Přestože ČR je členem koalice pro boj s hnutím Da'esh, Vojenské zpravodajství v roce 2015 nezaznamenalo informace indikující hrozbu teroristického útoku proti cílům na území ČR. Zvýšené riziko však platí pro příslušníky AČR působící v zahraničních operacích v jižní Asii, na Blízkém a Středním východě a v severní Africe.“

Získané výsledky z praktické části této práce potvrzují i dva nedávno provedené teroristické útoky z nichž byl jeden proveden na území Německa, našeho souseda. Tento teroristický útok i druhý uvedený porovnám s výsledky této práce.

Teroristický útok v Berlíně. Dne 19. prosince 2016 došlo k útoku kamionem na vánoční trhy v Berlíně. Teroristický útok se udál na berlínském náměstí Breitscheidplatz, kde se v té době konaly tradiční adventní trhy. Útočník najel s kamionem naloženým ocelí do davu lidí. K útoku se druhý den přihlásila teroristická organizace Islámský stát. Některá média nejprve referovala o tom, že Amri zvolal „Alláhu akbar“ („Bůh je velký“), CNN toto prohlášení dementovala. Při útoku zahynulo 12 osob, mezi nimi i jedna Češka, dalších 48 bylo zraněno, z toho 30 vážně. Pozadí události bylo zpočátku nejasné a nevědělo se, zda šlo o útok či o nehodu. O možnosti útoků na vánoční trhy v Evropě varovalo americké ministerstvo zahraničí a podle německého listu Die Welt měla informace o nebezpečí útoku na vánoční trh v Berlíně několik dní také německá policie.

K útoku se přihlásil Islámský stát prostřednictvím agentury Amak. Jako podezřelý byl označen muž tuniského původu jménem Anis Amri. Ten se narodil 22. prosince 1992 v městečku Tataouine, oblast v okolí městečka je přitom salafistickou baštou a je chudá a zanedbaná. V patnácti letech opustil školu a začal se živit příležitostnou prací. Podle rodiny nebyl nábožensky založený, nedomlil se a pil alkohol. V roce 2011, během Arabského jara a protivládních nepokojů, opustil Tunisko a připlul na Sicílii v únoru 2011. Mezitím byl v Tunisku odsouzen v nepřítomnosti na pět let odnětí svobody za loupež. Aby mohl být umístěn v Itálii na Sicílii, lhal o svém věku a vydával se za nezletilého. V Itálii žil nejprve v centru pro nezletilé, což ho neodradilo od trestné činnosti, které se dále věnoval. Se svými společníky zapálil školu, za což si si odpykal tříapůlletý trest, během kterého dostával neustále napomenutí za špatné chování, šikanování spoluvězňů a vyvolávání rebélií. (iDNES.cz [online]. 2017-03-20) Kvůli tomu byl během výkonu trestu několikrát přeložen do jiné káznice. Celkem jich na Sicílii prošel šest. Během věznění se radikalizoval. V roce 2015 měl být deportován zpět do Tuniska a proto byl umístěn do deportačního centra v sicilském Trapani. Tunisko avšak nepotvrdilo včas jeho identitu a Amri tak musel být propuštěn. V červenci 2015 odjel přes Švýcarsko a jihoněmecký Freiburg do Německa, kde pobýval v Bádensku-Württembersku, v Berlíně, ale také v Severním Porýní-Vestfálsku. Od února už byl převážně jen v Berlíně, dubnu 2016 požádal německé úřady o azyl, který mu byl zamítnut a ze země měl být Amri vyhoštěn. Německými úřady byl umístěn do vyhošťovací vazby v Ravensburgu v jižním Německu. Kvůli tomu, že neměl tuniské doklady, nepodařilo se ho německým úřadům vyhostit, protože Tunisko odmítlo uznat, že jde o jeho občana. Do vyřešení celé

situace mu proto německé úřady umožnily dočasný pobyt v zemi. O jeho přijetí rozhodlo Tunisko až 17. prosince 2016, pouhé 2 dny před útokem. (CT24.cz [online]. 2017-03-20)

Teroristický útok v Nice roku 2016 se uskutečnil 14. července 2016 přibližně ve 22:40 hodin SELČ v jihofrancouzském městě Nice, kde do davu lidí oslavujících státní svátek Dobyetí Bastily najel těžký nákladní vůz. Událost se odehrála na Promenade des Anglais, odkud toho večera účastníci oslav pozorovali ohňostroj.

Atentát si vyžádal 85 mrtvých a více než 202 potvrzených zraněných. Ke konci útoku se rozpoutala přestřelka mezi řidičem vozu a policií, při níž pachatel zločinu zahynul. Podle dokladů jím byl 31letý Francouz tuniského původu, Mohamed Lahouaiej Bouhleh. (Aktuálně.cz [online][cit. 2017-04-14])

Očitý svědek útoku Wassim Bouhleh uvedl, že viděl nákladní vůz najíždějící do davu a poté muže, který vytáhl zbraň a zahájil střelbu. Později se zjistilo, že pachatel střílel z pistole ráže 7,65 mm. Podle francouzských úřadů šlo o dobře připravený útok. Dle svědků měl útočník křičet „Allahu Akbar!“, než zemřel v přestřelce s policií. Podle zpráv francouzské policie byl útočník dříve ve Francii trestán pro drobnou kriminalitu (kvůli výhrůžkám, násilí a krádežím), nebyl však podezříván z napojení na teroristické sítě. Podle pařížského prokurátora způsob útoku odpovídal instrukcím, které opakovaně dostávají bojovníci džihádistů. Podle agentury Amak se k útoku posléze přihlásila organizace Islámský stát, podle citovaného prohlášení měl pachatel útočit na její výzvu. (Novinky.cz [online]. 2017-04-14).

Výběr místa a času zcela jistě nebyl náhodný, neboť Nice je známé přímořské letovisko a právě promenáda u moře je vyhledávaným místem místních i turistů. Každoroční oslavy dobytí Bastily přilákají do města tisíce turistů, kteří se poté sejdou, koncentrují, na jednom místě, neboť oslavy jsou završeny ohňostrojem, který lze nejlépe pozorovat právě z promenády des Anglais. Prostředek, který útočník použil, na první pohled nevyvolá podezření, že by mohl být použit jako zbraň proti lidským cílům. Celková bilance je tragická, více než 80 mrtvých z celého světa a stovky zraněných. Tento útok musel být dobře promyšlený, neboť z pohledu teroristů byl perfektně načasovaný a výběr obětí taktéž. Tím, že byli zraněni či zabití turisté z mnoha koutů celé Země, je nepochybné, že o útok se zajímaly všechna významná, ale i nevýznamná, média světa. Následky činu, fotografie útočníka pak obletěly svět, dle dostupných informací se k činu

přihlásil Islámský stát, avšak některé zdroje tuto informaci vyvrací. Není podstatné, jestli tento atak naplánoval Islámský stát či nikoliv, podstatné je, že se o něm mluvilo v souvislosti s tímto činem v prvotní fázi. To znamená, že lidé po celém světě, takřka po pár hodinách, dostali informaci, kdože je vlastně Islámský stát, možná začali přemýšlet, jestli se něco podobného nemůže odehrát u nich ve městě, v blízkosti jejich domovů. Přesně tohle je cíl teroristů – mediální propaganda zahalená rouškou strachu.

Dalším podstatné informace k zjištěným cílům diplomové práce se nacházejí ve Výroční zprávě Bezpečnostní informační služby za rok 2015. Ta dokresluje zjištěné výsledky a jen potvrzuje mnou verifikované hypotézy.

„Boj proti mezinárodnímu terorismu je naprosto zásadně založen na spolupráci, intenzivní výměně informací a na důvěře mezi zpravodajskými službami a dalšími bezpečnostními orgány demokratického světa, a to na národní i mezinárodní úrovni. Spolupráce v této oblasti je vysoce efektivní a účinná, nicméně některá nešťastně formulovaná prohlášení mohou vytvářet podivnou představu o spolupráci samotné, o její kvalitě a výsledcích ani nemluvě. V posledních letech se v případě BIS jedná ročně o řádově desetitisíce informací, dotazů a odpovědí na ně, které si BIS vyměňuje se svými národními i zahraničními partnery. Cílem bezpečnostních orgánů, a tedy i BIS, je formou informační výměny a zapojení se do procesů prověřování fyzických i právnických osob pro projekty v gesci jiných orgánů státu (např. Ministerstva vnitra, Ministerstva zahraničních věcí) maximálně podpořit stát a jeho práci na ochraně zájmů České republiky a jejích občanů a přispět k omezování bezpečnostních rizik či k jejich úplnému odstranění.

Dramatický vývoj událostí v roce 2015 se negativně promítl do zhoršení bezpečnostní situace členských států EU v schengenském prostoru, včetně ČR. Hlavními událostmi roku byly teroristické útoky v Paříži, které se spolu s veškerými souvisejícími okolnostmi staly hlavním impulsem pro práci všech spolupracujících zpravodajských služeb. BIS se společně s ostatními partnery podílela na mapování pohybu potvrzených, podezřelých i potenciálních útočníků. Prověřování tisíců jmen radikálů vedlo ke zjištění, že v roce 2015 někteří z nich ČR využívali jako jednu z tranzitních zemí na cestě mezi Blízkým východem a západní Evropou. V kontextu dalších informací je zřejmé, že i na území ČR existuje potenciální hrozba teroristického útoku islamistických džihádistů

napojených na tzv. Islámský stát (IS), příp. na skupinu Džabha an Nusra (syrská odnož al Qá'idy).

Navzdory četným územním a personálním ztrátám dokázal IS v roce 2015 provést několik teroristických útoků nejen v Evropě, ale také na Blízkém východě (např. v Libanonu, Turecku, Egyptě). V návaznosti na to zintenzivnil svoji propagandu, jejímž primárním cílem je radikalizace a nábor dalších dobrovolníků, kteří se přidávají k jeho ozbrojeným složkám. S ohledem na tento fakt BIS soustředila své zpravodajské kapacity na dvě skupiny rizikových osob.

První skupinu tvořily osoby, které projevíly sympatie k ideologii a činům IS nebo k některému z jemu podobných uskupení. V rámci cílové skupiny, na kterou se IS zaměřuje (mladší generace muslimů a konvertitů), zaznamenala BIS v ČR pouze několik sympatizantů. U většiny z nich byly prezentované názory projevem psychické lability, frustrace či přímo nemoci. Žádný z nich nedisponoval vazbami na islamistická uskupení a často ani na žádné místní muslimské komunity. Muslimové žijící v ČR až na několik výjimek aktivity IS veřejně odsoudili.

Druhá skupina se skládala z osob, ke kterým BIS zjišťovala informace o jejich odjezdech z ČR se záměrem připojit se k teroristickým organizacím v Sýrii, zejména k IS. Jednalo se celkem o sedm osob původem z islámského světa, které krátkodobě pobývaly v ČR. Návrat těchto osob do EU by představoval vážnou bezpečnostní hrozbu z hlediska účasti na teroristických útocích. Získané informace BIS sdílela v rámci domácí i zahraniční bezpečnostní komunity.

komunitou. Některé projevy tohoto napětí, jako slovní napadání a urážky muslimských spoluobčanů, mohou být nezanedbatelným radikalizačním faktorem.

Další významnou událostí v roce 2015, která souvisí s terorismem, byla uprchlická krize. Počty uprchlíků především ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu se postupně navyšovaly o migranty z Afriky. Migrační vlnu využil IS k vyslání dvou Syřanů do EU s cílem provést sebevražedné teroristické útoky v Paříži. Potvrdily se tak obavy evropských zpravodajských služeb, že by teroristé mohli uprchlickou vlnu využít k průniku do

schengenského prostoru. V souvislosti s tím se BIS soustředila na rozpoznání dalších rizikových osob mezi imigranty z Blízkého východu.

V souvislosti s tím BIS zaznamenala případy zneužití evropské azylové a pobytové politiky, kterou ČR uplatňuje, přistěhovalci z islámského světa. Jednalo se o zneužívání práv vyplývajících ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Dlouhodobě se zneužívají zejména ta ustanovení zákona, která se týkají povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, studia a podnikání. Cizinci, kteří porušují podmínky udělení dlouhodobého pobytu v ČR, záměrně poskytují nepravdivé informace a uvádějí české správní úřady v omyl. Platná legislativa navíc omezuje možnost adekvátním způsobem a za dodržení povinnosti chránit zdroje zpravodajských informací přihlížet k informacím zpravodajských služeb při udělování a odnímání pobytových oprávnění cizincům na území ČR.

Většina z těchto osob sice nepředstavovala bezprostřední bezpečnostní hrozbu, ale u některých z nich byla identifikována potenciální bezpečnostní rizika, např. v několika případech se jednalo o stoupence ideologie IS.“

Další porovnání je provedeno s dílem autora Marka Juergensmeyera *Teror v myslí boží: Globální vzestup náboženského násilí*. Kniha je unikátní analýzou propojení náboženství a násilí v činnosti současných náboženských organizací a komunit, které jsou zodpovědné za páchání teroristických činů. Autor se snaží pátrat ve vnitřní logice náboženského terorismu, která je z větší části postavena na symbolice a scénáři. I v této publikaci světoznámého autora je pohled na danou problematiku propojování islámu a terorismu, velice skeptický. To opět potvrzuje aktuálnost získaných výsledků z diplomové práce.

7 ZÁVĚR

Náboženství, víra, války a boje, rozepře, neshody, ale i usmíření provázejí lidstvo od počátku věků. Jak se měnila technická vyspělost lidstva, měnila se i taktika a používané zbraně. Od klacků a kamenů jsme přešli na nukleární, sonické a střelné zbraně, výbušniny a bomby. Lidé zastávající určitý názor, čímž mám na mysli různá extremistická uskupení, se namísto dialogu vrhají k násilí s cílem vyvolat strach a pomocí primitivního zákona „silnějšího“ se domnívají, že pouze tato cesta je správná. Bohužel cílem se stávají ti nejobyčejnější z nás, lidé, kteří chtějí žít poklidně své životy, pracovat, mít rodinu a to vše se jim může během chvilky rozplynout při útoku za věc, k níž nemají žádný vztah.

Tato práce si dala za cíl stručně nastínit problematiku islamistického terorismu jako hrozby pro 21. století. Aby i laický čtenář neznalý problematiky si udělal celkový obraz, byly v práci nastíněny kořeny islámu za pomoci úryvků z Koránu, prezentovány myšlenky současných autorů a polemika s nimi od autora práce, byly osvětleny v současné době asi nejznámější uskupení a směry radikálních islamistů. Byl proveden průzkum dotazníkovým šetřením, kterého se zúčastnilo 250 respondentů napříč obyvatelstvem. Výsledky mnohdy korelují s obecnými názory autorů problematikou se zabývajících. Jako velmi podstatnou část práce hodnotím řízený rozhovor s policistou, který se zúčastnil dvou zahraničních misí spojených s kontrolou migrujícího obyvatelstva zejména z blízkého Východu a severní Afriky, který podal poměrně obsáhlý a hodnověrný obraz o možných rizicích s migrací spojených.

Domnívám se, že vytýčené cíle práce splnila. Zvolené téma je v současné době nadmíru aktuální, neboť téměř každý obyvatel vyspělého světa se setkává prostřednictvím médií s terorismem jako takovým prakticky každý den. Vlády se snaží civilní obyvatelstvo uklidnit, posiluje vnitřní i vnější bezpečnost jednotlivých zemí, vznikají společné plány zemí, jak aktivně s terorem bojovat. Na tajné služby, policii, ale i armádu je vyvíjen obrovský tlak proto, aby byly zjištěny informace vedoucí k odhalení možných útoků ještě před jejich samotnou realizací. Nutno konstatovat, že mnohdy se i přes veškeré úsilí nepodaří těmto útokům zabránit a následky jsou více než tragické. Bohužel dialog není zřejmě možný, islamisté, obrazně řečeno, vedou s „křížáky“ svatou válku již od středověku. Mění se jen prostředky. Od vyspělých bomb a raket přes únosy

letadel až po vozidla, která se mění ve smrtící prostředek. Tato práce si nedala za cíl danou problematiku bezezbytku popsat, vyjmenovat všechna rizika a vymyslet postupy aktivní obrany. To ani není v jedné monografii možné. Práce si vytýčila stručný popis problematiky a pomocí průzkumu zjistit v základní rovině informovanost obyvatelstva o daném tématu. To bylo naplněno. Jsem přesvědčen, že není dne, kdy by nedocházelo k „tajné válce“ bezpečnostních služeb po celém světě s radikálními islamisty, resp. teroristy vůbec. Bude dozajista za vládách jednotlivých zemí, jak moc sdílné a spolupracující mezi sebou budou, neboť v tomto světě platí, že ten, kdo má první informace, disponuje ohromnou mocí. Pokud nebudou vlády spolupracovat a nebudou v boji s terorem jednotné, bude to vždy jen ku škodě „obyčejným lidem“.

Tuto práci si dovolím zakončit citátem současného papeže Františka: *„Žij a nechej žít. To je první krok k pokoji a k radosti. Budou vás moci označovat za snílky, protože věříte v nové lidství, které nepřijímá nenávist mezi národy, nepovažuje státní hranice za bariéry, a nesobecky a bez zášti střeží vlastní tradice. Neklesejte na mysl. Svým úsměvem a svou otevřenou náručí hlásejte naději.“*

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. MENDEL, Miloš. *Arabské jaro: historické a kulturní pozadí událostí na Blízkém východě*. Praha: Academia, 2015. Orient (Academia). ISBN 978-80-200-2474-9.
2. KEENE, Michael. *Světová náboženství*. Praha: Knižní klub, 2003. ISBN 80-242-0983-7.
3. BALÍK, Stanislav. *Právní dějiny mimoevropských zemí: (stručný nástin)*. 3., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-282-0.
4. ZOUBEK, Vladimír. *Lidská práva: globalizace - bezpečnost*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-103-8.
5. JUERGENSMEYER, Mark. *Teror v mysli boží: globální vzestup náboženského násilí*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. Politika a náboženství. ISBN 978-80-7325-109-3.
6. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7.
7. ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Přeložil Petr DVOŘÁČEK. V Praze: Ikar, 2003. ISBN 80-249-0162-5.
8. MÜLLER, Zdeněk. *Islám a islamismus: dilema náboženství a politiky*. Praha: Academia, 2010. Novověk. ISBN 978-80-200-1818-2.
9. EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.
10. KOVÁŘ, Milan. *Terorismus*. Praha: Police History, 2007. ISBN 978-80-86477-00-8.

11. LHOŤAN, Lukáš. *Islám a islamismus v České republice*. 2., dopl. vyd. V Pstruží: Lukáš Lhoťan, 2013. ISBN 978-80-904932-3-0.
12. KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Šesté, opravené vydání. Praha: Vyšehrad, 2015. ISBN 978-80-7429-598-0.
13. HUNTINGTON, Samuel P. *Střet civilizací: boj kultur a proměna světového řádu*. V Praze: Rybka Publishers, 2001. ISBN 80-86182-49-5.
14. MENDEL, Miloš. *S puškou a Koránem: pojmy a argumenty soudobého islámského fundamentalismu*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2008. ISBN 80-85425-63-5.
15. BERÁNEK, Ondřej, ed. *Arabské revoluce: demokratické výzvy, politický islám a geopolitické dopady*. Praha: Academia, 2013. XXI. století. ISBN 978-80-200-2298-1.
16. KROPÁČEK, Luboš. *Islám a Západ: historická paměť a současná krize*. Praha: Vyšehrad, 2002. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 80-7021-540-2.
17. SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-038-4.
18. DEMJANČUKOVÁ, Dagmar. *Teorie a dějiny náboženství*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003. ISBN 80-86473-43-0.
19. SINA, Ali. *Jak porozumět Mohamedovi a muslimům*. V Pstruží: Lukáš Lhoťan, 2014. ISBN 978-80-904932-9-2.
20. ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0.
21. CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia). ISBN 978-80-200-1724-6.

22. MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. Přeložil Lubomír SEDLÁK. V Brně: C Press, 2016. ISBN 978-80-264-12335.
23. TODENHÖFER, Jürgen. *Inside IS - 10 dnů v "Islámském státě"*. Přeložil Vítězslav ČÍŽEK. Praha: Ikar, 2015. ISBN 978-80-249-2933-0.
24. MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.
25. TOPINKA, Daniel, ed. *Muslimové v Česku: etablování muslimů a islámu na veřejnosti*. Brno: Barrister & Principal, 2016. ISBN 978-80-7485-115-5.
26. *Vznešený Korán: komentářem a rejstříkem opatřený překlad významu do jazyka českého*. Přeložil Ivan HRBEK, přeložil Josef PROCHÁZKA. V Praze: AMS ve spolupráci s TWRA, 2007. ISBN 978-80-902419-0-9.

9 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Pohlaví respondentů.....	44
Obr. 2 – Věk respondentů.....	44
Obr. 3 – Co si myslíte, že je cílem teroristů.....	45
Obr. 4 – Myslíte si, že by mohli islamističtí teroristé zaútočit v ČR.....	45
Obr. 5 – Věděli byste, jak se při možném teroristickém útoku zachovat.....	46
Obr. 6 – Co si představujete pod pojmem islám.....	46
Obr. 7 – Považujete islamistický terorismus za jednu z největších hrozeb současnosti...	47
Obr. 8 – Byl/a jste někdy v arabské zemi.....	47
Obr. 9 – Vnímáte muslimy v ČR jako potenciální hrozbu.....	48
Obr. 10 – Měl/a jste někdy konflikt či jste byl/a svědkem konfliktu v ČR, který byl vyvolán muslimem.....	48
Obr. 11 – Cítíte se v ČR bezpečně.....	49
Obr. 12 – Myslíte si, že teroristické útoky v Evropě souvisí se současnou migrační vlnou arabského obyvatelstva.....	49
Obr. 13 – Myslíte si, že Korán (Svatá kniha islámu) nabádá k terorismu.....	50
Obr. 14 – Z čeho vychází váš postoj k islámu.....	50
Obr. 15 – Domníváte se, že současná informovanost v ČR o islámu je dostatečná.....	51
Obr. 16 – Domníváte se, že je ČR dostatečně připravena na možný teroristický útok....	51